

Pla de Prevenció de Drogues de la Vall del Tenes

Mancomunitat de la Vall del Tenes

**Diputació
Barcelona**

#DibaOberta

Novembre 2018

Estudi elaborat per encàrrec i amb la col·laboració de

Catàleg 2017. PMT: 1740005728

Direcció tècnica

Núria Garcia Rosell
Subsecció de Projectes i Programes
SPOTT. Centre de Prevenció i Intervenció de drogodependències
Gerència de Serveis de Benestar Social
Diputació de Barcelona

Consultoria tècnica

Amb la col·laboració de l'Associació Benestar i Desenvolupament

Lara Rot i Josep Rovira

Coordinació tècnica municipal

David Sanitjas, Tècnic de prevenció de drogues de la Mancomunitat de la Vall del Tenes

Gerència de Serveis de Benestar Social
Recinte Mundet. Edifici Serradell Trabal, 4a planta
Passeig de la Vall d'Hebron, 171
08035 Barcelona
www.diba.cat/benestar
gs.benestars@diba.cat

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ.....	1
METODOLOGIA.....	3
DIAGNÒSTIC.....	5
RESUM DEL DIAGNÒSTIC.....	9
MOSTRA ESCOLAR.....	9
MOSTRA DE CARRER.....	29
RESULTATS DE LES ENTREVISTES AMB AGENTS CLAUS.....	41
PLA ESTRATÈGIC D'ACCIÓ.....	47
BASES LEGISLATIVES I COMPETÈNCIES LEGALS.....	47
LÍNIES ESTRATÈGIQUES D'ALTRES ADMINISTRACIONS.....	48
PRINCIPIS RECTORS.....	52
ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT.....	54
OBJECTIUS I EIXOS ESTRATÈGICS.....	56
AVALUACIÓ I SEGUIMENT.....	75
PLA D'ACCIÓ 2019 – 2022.....	78

INTRODUCCIÓ

El document que es presenta a continuació recull, complementa i dóna continuïtat a la tasca preventiva i de promoció de la salut duta a terme pel Programa de Prevenció de Drogodependències de la Vall del Tenes des de la seva posada en marxa oficial l'any 2008. El programa dóna cobertura als quatre municipis de la Vall del Tenes: Lliçà de Vall, Lliçà d'Amunt, Santa Eulàlia de Ronçana i Bigues i Riells. Al llarg de tots aquests anys s'ha consolidat com el referent en matèria d'actuacions dirigides a la prevenció de les conductes i factors de risc associats al les conductes addictives, sobretot els consums de substàncies en adolescents i joves, així com de les dirigides a la promoció de tots aquells factors de protecció i de promoció de la salut des d'una perspectiva comunitària i d'incidència en els diferents àmbits de la vida social (família, escoles i centres educatius, serveis de salut, lleure...).

Amb la pretensió de recollir i valorar tot el treball realitzat els darrers anys, l'elaboració d'aquest pla ha partit de la realització d'un diagnòstic participatiu en què s'ha cercat la màxima implicació i representativitat entre tots i totes aquelles agents socials del territori relacionats amb la matèria que ens ocupa. Així, ha estat possible recollir informació mitjançant entrevistes qualitatives a un total de 21 professionals dels tres municipis, que han realitzat les seves aportacions respecte la realitat dels consums percebuda, la valoració del funcionament del programa fins al moment i la pròpia implicació, així com aquells aspectes a reforçar de cara al futur pla. Per tant, cal dir que s'ha pres molt en compte el treball i experiència desenvolupada des dels municipis fins l'actualitat, i que es manté l'aposta de treball comunitari, d'abordatge participat i de compromís de tots els agents socials i professionals del municipi.

Des d'una altra vessant, s'ha buscat obtenir de la manera més acurada possible un coneixement sobre la realitat dels consums de substàncies i els usos de pantalles al territori. Amb aquesta finalitat s'han passat qüestionaris als cinc centres d'educació secundària de la Vall del Tenes: l'IES Lliçà, l'IES Hipàtia, l'IES Vall del Tenes, l'IES Maria de Bell-Lloc i l'IES El Vern, aconseguint disposar de la informació d'una mostra final de 1046 alumnes. Per una altra banda, i amb la intenció de conèixer aquesta realitat pel col·lectiu de persones joves-adultes s'han passat qüestionaris a peu de carrer a un total de 178 persones.

Amb una durada de 4 anys (2019 – 2022), també cal assenyalar que el present pla manté l'estructura d'actuació per àmbits que ha guiat la tasca del PPD els darrers anys. Una de les principals finalitats que persegueix és la de sistematitzar aquest funcionament i dotar-lo d'eines de coordinació, planificació, seguiment i d'avaluació que n'assegurin la seva continuïtat i procés de millora continua.

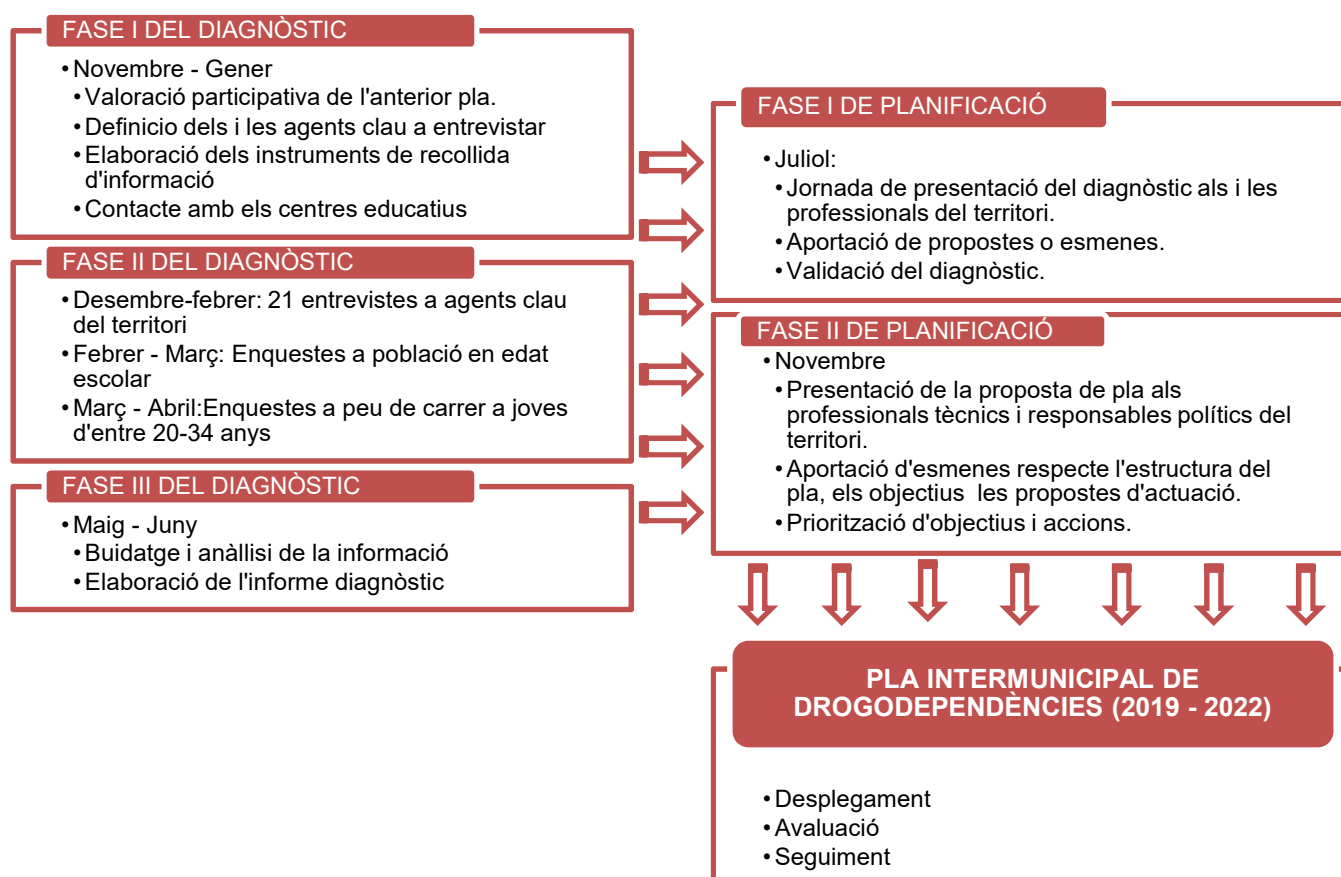
Respecte l'estructura que segueix aquest document, és la següent: en primer lloc es presenta breument la metodologia seguida per l'elaboració del pla; en segon lloc, el diagnòstic i els principals resultats obtinguts amb les enquestes realitzades a la població escolar, les enquestes a peu de carrer, i les entrevistes a agents clau de territori. Finalment trobem el Pla d'acció amb la proposta d'actuació planificada per àmbits, objectius i línies d'actuació, amb els corresponents mecanismes de seguiment i avaluació, i amb el Pla d'Acció pel 2019 que recull les prioritats assenyalades a curt termini per part dels i les professionals del territori.

METODOLOGIA

Aquest pla és el resultat final d'un procés de treball fonamentat en l'estratègia de la Investigació-Acció Participativa (IAP), una aproximació metodològica que és al mateix temps una eina orientada a la investigació i una eina per al desenvolupament de la capacitat crítica i d'acció d'una comunitat respecte una problemàtica o una qüestió que li afecta. Es tracta, en certa manera, d'un procés circular que comença i acaba en la mateixa comunitat: són els i les principals agents socials d'aquesta les que defineixen el problema, en plantegen les possibles solucions, i posteriorment les executen.

Les principals premisses metodològiques han estat:

- La cerca de la màxima representativitat i implicació dels diferents agents socials en la diagnosi de partida, per tal de recollir en la major mesura possible les diferents aportacions, enfocaments i percepcions de les persones i àrees implicades.
- La legitimitat de l'anàlisi i de l'acció prepositiva a través d'un gran nombre de participants.
- La recerca del màxim consens possible i de la concreció d'aquest a partir de la prioritització i de l'establiment d'acords i decisions respecte les actuacions a dur a terme.

Les activitats formals que s'han realitzat per la elaboració del Pla han estat:

- 1 jornada els i les professionals tècniques per la valoració del pla anterior.
- Realització de 21 entrevistes individuals amb tècnics i tècniques que es consideren agents clau.
- Realització d'enquestes via online a una mostra de 1046 estudiants.
- 1 jornada amb els i les professionals tècniques per la presentació i validació del diagnòstic i de la proposta de pla, per l'aportació de propostes i concrecions, i per la priorització d'accions.
- 1 jornada de presentació i validació del diagnòstic i proposta del pla amb els i les representants polítics.
- S'han mantingut al llarg del procés coordinacions amb el Grup Motor i la Tècnica referent de Programes de prevenció de la Diputació de Barcelona per al seguiment de tota la operativa de treball.

DIAGNÒSTIC

La primera fase per l'elaboració del pla ha consistit en l'elaboració d'un diagnòstic participatiu per al qual s'han marcat els següents objectius i mètodes de recerca per assolir-los:

OBJECTIU GENERAL DEL DIAGNÒSTIC

- Conèixer la realitat sobre els consums de substàncies i les pantalles als diferents municipis de la Vall del Tenes.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Explorar els hàbits i el perfil de consum i d'ús de les pantalles de la població adolescent i jove.
- Descriure i analitzar els contextos en els quals es desenvolupa el consum de substàncies entre el jovent i adolescents dels municipis.
- Identificar els diferents serveis i recursos disponibles al territori.
- Detectar possibles barreres en l'accés als serveis i recursos per part de la població.
- Recollir les valoracions dels agents implicats en diferents actuacions de prevenció i intervenció en el consum de substàncies sobre la tasca duta a terme en aquest àmbit durant els darrers anys.
- Detectar possibles necessitats i millores en l'actual funcionament coordinat dels agents que treballen sobre algun aspecte relacionat amb el consum.
- Explorar l'existència de possibles àmbits prioritaris i línies d'actuació a tenir en compte al futur pla.

MÈTODES DE RECERCA

El diagnòstic que ha guiat l'elaboració del pla ha estat realitzat a partir de la utilització de mètodes de recerca qualitatius (entrevistes semiestructurades a agents clau) i quantitatius (qüestionaris a peu de carrer, qüestionaris a escoles, i anàlisi i comparació amb fonts de dades secundàries en cas de ser possible).

Aquesta aproximació, coneguda com triangulació metodològica, és especialment pertinent ja que permet un abordatge multidimensional d'un mateix fenomen social, aportant-hi una validesa i una profunditat al coneixement de la realitat que no és possible obtenir amb tan sols una de les dues perspectives metodològiques. En el cas del consum de drogues, sabem que es tracta d'un fet complex l'estudi del qual exigeix la consideració de múltiples dimensions i variables difícilment aprehensibles des d'una sola vessant.

Un altre avantatge de la triangulació és que les possibles limitacions dels mètodes i tècniques, així, es veuen minimitzades i complementades per la utilització d'altres aproximacions. L'ús de diferents mètodes de recerca també obre la possibilitat a establir comparacions, contrastos i validacions, i a fer un anàlisi de coincidències i diferències entre la informació obtinguda mitjançant les diferents tècniques.

TÈCNiques QUALITATIVES: ENTREVISTES SEMIESTRUCTURADES A AGENTS CLAU

L'aproximació qualitativa al consum i a la situació de les actuacions en matèria de drogues del territori s'ha fet mitjançant entrevistes a agents clau de diferents àmbits professionals. En total, s'han realitzat 14 entrevistes semiestructurades a 21 professionals, durant els mesos de desembre (2017), i de gener (2018). Excepte tres, que van tenir format grupal, la resta de les entrevistes s'han realitzat de manera individual.

El perfil de les diferents professionals es presenta en el següent quadre:

Perfils entrevistats	Nº d'entrevistes
Tècnic referent de drogues de la Mancomunitat	1
Professionals de la salut	4
Mestres / Coordinadores pedagògiques IES	5
Educadora social	3
Coordinadora de Serveis Socials	1
Treballadora social del EAP	1
Treballadora social de Serveis Socials	1
Polícia local	1
Tècnics/es joventut	2
Dinamitzadors/es espais joves	2
Total	21

La informació recollida a partir de les entrevistes també ha estat utilitzada per adaptar i validar els qüestionaris que s'han passat posteriorment a la mostra escolar i a la mostra de carrer.

L'anàlisi de les entrevistes s'ha fonamentat en la tècnica metodològica del Grounded Theory i de la inducció analítica; això és, a partir de certes categories establertes prèviament sobre què es volia conèixer a partir de les entrevistes, i en base al guió, s'ha anat fent una lectura de les mateixes per identificar aquells passatges que en feien referència, i s'han anat extraient noves categories a partir

d'idees sorgides al llarg de l'entrevista. Posteriorment, les categories s'han analitzant posant-les en relació entre elles per a la seva anàlisi, i s'han presentat els resultats principals en blocs temàtics. Per a l'establiment i relació de categories entre elles, i l'agrupament en blocs temàtics, s'han anat seguint les normes establertes per Bardin (1996) per l'anàlisi de contingut en quant a:

- Presència i freqüència: fa referència a la presència o no d'un tema, i al nombre de vegades que, en una mateixa entrevista i entre les diferents entrevistes, hi apareix esmentat per part d'alguna de les persones informants.
- Intensitat: indica la importància que es té sobre un determinat tema per part de l'agent entrevistat/da, i que es pot identificar en l'ús d'adjectius, expressions o adverbis com "molt", "essencial", "clau".
- Direcció: es refereix a quina valoració li mereix a l'entrevistat/da un determinat tema, en el sentit que pot tenir una opinió negativa, o una positiva. D'aquesta manera es poden identificar aspectes que funcionen correctament, o altres que serien aspectes a millorar.

TÈCNIQUES QUANTITATIVES: QÜESTIONARIS A POBLACIÓ EN EDAT ESCOLAR I QÜESTIONARIS A PEU DE CARRER

Per tal de conèixer quina és la realitat dels consums a la Vall del Tenes s'han realitzat dos estudis de de caràcter transversal i descriptiu a partir de la tècnica quantitativa del qüestionari, un entre la població en edat escolar que es troba estudiant als diferents instituts de la Vall del Tenes (de 12 a 19 anys), i un altre, mitjançant enquesta a peu de carrer, a una mostra escollida aleatòriament a població d'entre 20 i 34 anys. En el cas de l'àmbit escolar, el qüestionari s'ha aplicat via online mitjançant l'aplicatiu *Google Forms*, mentre que en l'altre cas s'ha fet mitjançant joves enquestadors/es dels propis municipis. El treball de camp s'ha dut a terme entre els mesos de febrer i d'abril del 2018.

La mostra final ha estat de 1015 alumnes escolaritzats a la Vall del Tenes, i de 178 persones a la mostra de carrer. Això suposa assumir un marge d'error màxim del $\pm 2,24\%$ per a un nivell de confiança del 95%, en el cas de la mostra escolar, i un error del $\pm 7,22\%$ per al mateix nivell de confiança del 95% en el cas de la mostra de carrer¹.

El qüestionari, amb algunes diferències entre el que s'ha passat a la mostra escolar i el de la mostra de carrer, ha consistit principalment en una sèrie de preguntes organitzades al voltant de 5 blocs, en les que s'exploren les següents variables d'estudi:

- Característiques sociodemogràfiques.

---

¹ A efectes estadístics, el marge d'error aplicat a un interval de confiança s'interpreta com la probabilitat de que, per exemple en el cas de l'enquesta escolar, en un 95% dels casos que es consultaria la població de referència, la resposta es trobaria en un interval del $\pm 2,24\%$ respecte dels resultats de la mostra escollida. Per exemple, si l'enquesta ens indica que la prevalença d'haver consumit alcohol en els 30 dies anteriors és del 20%, assumir un error del $\pm 2,24\%$ indicaria que la prevalença més aproximada a la realitat es pot trobar en un interval entre el 17,76% i el 22,24%.

- Hàbits d'oci i ús del temps de lleure.
- Hàbits en l'ús de pantalles.
- Hàbits d'oci nocturn: pautes, espais i contextos de festa.
- Conductes i pràctiques de risc associades als contextos d'oci nocturn.
- Consum: prevalença de consum de diverses substàncies, pautes de consum, freqüència i quantitats, contextos d'ús de les diferents substàncies, probabilitat de consum.
- Facilitat d'accés a les substàncies.
- Accés a la informació sobre drogues.
- Accés als recursos existents sobre drogues.

Un cop realitzats els qüestionaris, s'ha procedit al buidatge en una base de dades per al seu tractament, i se n'ha realitzat un anàlisi descriptiu univariat i bivarat utilitzant el programa estadístic SPSS.

Resum del diagnòstic

MOSTRA ESCOLAR

PERFIL SOCIODEMOGRÀFIC DE LA POBLACIÓ ESCOLAR

L'enquesta escolar s'ha administrat via online a un total **1015 alumnes**² de la Vall del Tenes, distribuïts per IES i per curs, amb edats compreses entre els 12 i els 24 anys³, des de 1r de la ESO fins a Cicle Formatiu de Grau Mitjà. En la següent taula apareix la distribució de la mostra d'acord amb el curs acadèmic:

Taula 1. Distribució per curs

Curs	n	%
1r ESO	263	25,9
2n ESO	225	22,2
3r ESO	165	16,3
4t ESO	198	19,5
BAT	105	10,3
CFGM	59	5,8
Total	1015	100,0

Pel que fa a la distribució per gènere, la mostra està formada per un percentatge lleugerament major de nois que de noies, (un 53,3% enfront un 46,7%). L'edat mitjana de la mostra és de **14,18 anys**.

Taula 2. Distribució per gèneres i edat mitjana

Gènere	n	%
Home	541	53,3
Dona	474	46,7
Total	1015	100,0

La distribució d'acord als municipis de residència de l'alumnat que ha contestat l'enquesta es presenta en les següents taules, tant d'aquells que resideixen a la Vall del Tenes com dels que resideixen en un altre municipi:

² La base de dades s'ha depurat fins arribar a la mostra vàlida de 1015 alumnes, d'una mostra inicial de 1043 de la que s'han eliminat els casos repetits, així com altres casos puntuals que no s'adequaven a criteris bàsics de validesa (per detectar que havien estat qüestionaris contestats a l'atzar).

³ Tot i que l'enquesta havia de passar-se a joves en edat escolar d'entre 12 i 19 anys, en alguns cursos hi ha hagut alumnes majors d'aquesta edat que l'han contestat. Com que han estat casos puntuals (en total només 3 alumnes) s'han decidit incloure a la mostra, donat que la unitat de mostreig han estat els cursos i no l'edat.

Taula 3. Municipis de procedència

Municipi de procedència		
Municipi	n	%
Lliçà d'Amunt	306	30,1
Bigues i Riells	229	22,6
Lliçà de Vall	221	21,8
Santa Eulàlia de Ronçana	194	19,1
Altres	65	6,4
Total	1015	100,0

HÀBITS D'ÚS DE LES PANTALLES DE LA POBLACIÓ ESCOLAR

En primer lloc, respecte de les hores mitjanes que s'inverteixen en l'ús de pantalles, destaca clarament que l'alumnat enquestat dedica més hores al telèfon mòbil que a altres dispositius com són l'ordinador o la televisió. De mitjana, els i les adolescents passen **4,37 hores** al dia utilitzant el mòbil, i si ens fixem en les diferències per gènere aquesta xifra augmenta fins a situar-se en les 5,11 diàries hores en el cas de les noies, mentre que pels nois és de 3,71 hores. Es tracta d'una diferència significativa de més d'una hora, que no s'observa en les hores que es passen tant a l'ordinador (2,49 hores de mitjana, molt lleugerament més els homes amb 2,51 que les dones amb 2,46) com a la televisió (1,7 hores de mitjana, en el cas de les dones 1,73 hores i en el cas dels homes, 1,68 hores).

Taula 4. Hores diàries d'ús de pantalles

Quantes hores diàries fas us de...?			
	Mòbil	Televisió	Ordinador
Mitjana total	4,37 hores	1,70 hores	2,49 hores
Homes	3,71 hores	1,68 hores	2,51 hores
Dones	5,11 hores*	1,73 hores	2,46 hores

*p-valor <0,05

Pel que fa a l'ús d'internet, el 97,9% de la mostra enquestada afirmen utilitzar-lo de manera freqüent. Els resultats a les següents preguntes responen a aquest percentatge que habitualment es connecta.

Taula 5. Ús d'internet

Fas ús habitual d'internet?		
	n	%
Si	994	97,9
No	21	2,1
Total	1015	100

Si observem els diferents usos que realitzen nois i noies a internet, hi ha diferències significatives per gèneres (assenyalades amb l'asterisc⁴) en la preferència d'activitats que duen a terme quan estan connectats. Tot i que és l'ús que més afirmen fer ambdós, les noies es connecten a internet en major mesura per *escoltar música* (90,40% enfront 80,60%) i per a *utilitzar les xarxes socials* i el *xat* (88,90% de noies enfront 80,40% de nois, i 83,80% de noies enfront 77% de nois, respectivament), així com per *visualitzar pel·lícules o sèries* (71,40% vs 57,10%). No obstant, la diferència més significativa la veiem en relació als *videojocs en línia*: mentre que tres quarts dels nois enquestats (75,20%) afirma jugar a videojocs, aquest només és el cas de 14,70% de les noies.

Taula 6. Activitats a internet per gènere

Activitats que realitza a internet segons gènere			
	Total	Dones	Homes
Xat	80,20%	83,80%*	77%
Xarxes Socials	84,40%	88,90%*	80,40%
Programes de TV	29%	31,80%*	26,50%
Escoltar música	85,20%	90,40%*	80,60%
Buscar informació	76,40%	77,20%	75,60%
Pel·lícules o sèries	63,90%	71,40%*	57,10%
Videojocs en línia	46,70%	14,70%	75,20%*

*p-valor <0,05

⁴ El valor p és una probabilitat que, en estadística, mesura l'evidència en contra de la hipòtesis nul·la, que és la que assenyalava que no existeix una associació entre dues variables. Es considera que es pot acceptar associació entre variables quan l'estadístic dona un valor p menor a 0,05. S'ha assenyalat amb un asterisc en el document cada associació entre variables estadísticament significativa. Això no s'ha d'interpretar, però, com que la relació és estretament dependent, ja que podria haver-hi altres variables no contemplades que fan emergir aquesta relació o, pel contrari, que poden estar ocultant-la.

També és possible constatar diferències de gènere pel que fa situacions viscudes en relació a internet. La situació més viscuda tant per nois com per noies, sense gaire diferència, és per a un 55% del total de la mostra que afirma que *els seus pares/tutors li diuen que passa massa temps connectat/da*. Seguidament, gairebé un 47% de nois i de noies indistintament han *rebut insults per internet*.

Un 42,9% del total es *connecta en hores d'estudi o de treball*; això és així per a un major percentatge significatiu de noies que de nois, concretament per un 49,3% de noies enfront d'un 37,1% de nois. També les noies, en major mesura, afirmen haver-se *barallat amb amistats pels seus comentaris* (34,5% enfront 29% dels nois), *haver-se sentit assetjades per una persona desconeguda* (19,4% enfront 12% dels nois) i *haver-se sentit assetjades per una persona coneguda* (17,1% de les noies VS. 9,9% dels nois). Pel que fa altres conductes com *deixar de fer activitats en les que estava interessat/da* (19,9% del total de la mostra) o *rebre comentaris per part d'amistats en relació a passar massa temps connectat/da* (11,2%), el percentatge és bastant semblant entre nois i noies.

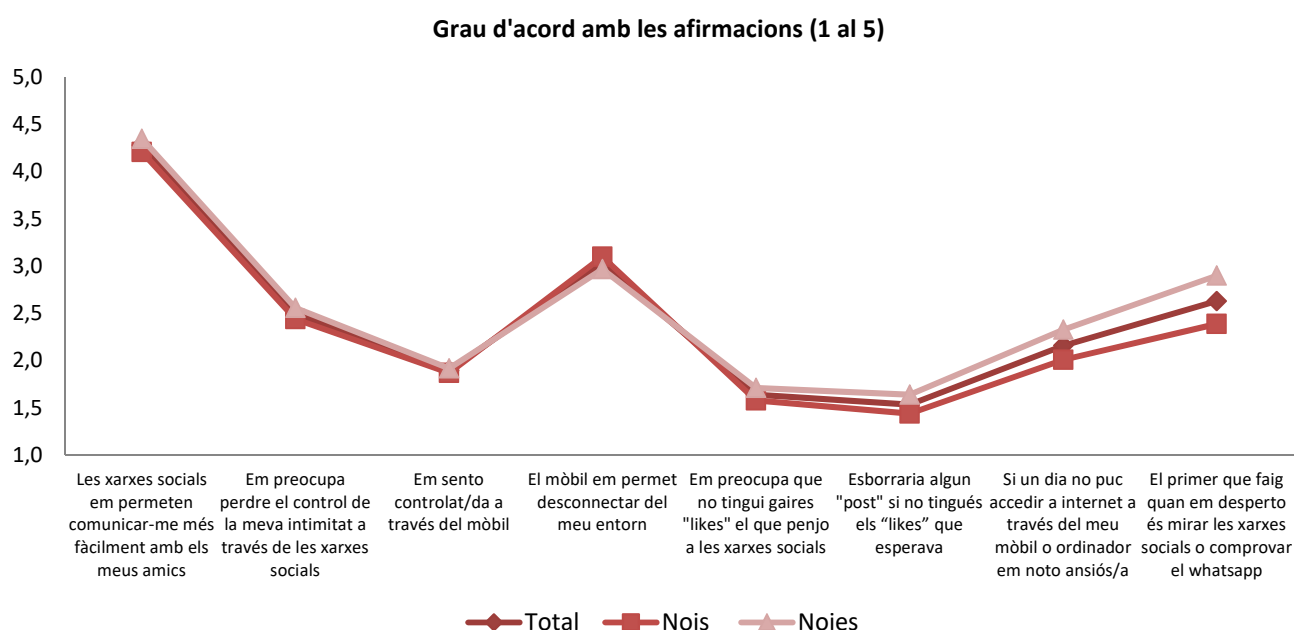
Taula 7. Situacions viscudes a internet

Situacions viscudes a internet			
	Total	Dones	Homes
M'he barallat amb amistats pels meus comentaris	31,60%	34,5%*	29%
M'han insultat/da	46,80%	46,7%	46,9%
M'he sentit assetjat/da per una persona coneguda	13,30%	17,1%*	9,9%
M'he sentit assetjat/da per una persona desconeguda	15,50%	19,4%*	12%
He deixat de fer activitats que m'interessaven per estar connectat/da	19,90%	18,8%	21%
Les amistats em diuen que estic massa temps connectat/da	11,20%	11,1%	11,2%
Els pares/tutors em diuen que estic massa temps connectat/da	55%	57,8%	52,6%
Em connecto en hores d'estudi o de treball	42,90%	49,3%*	37,1%

*p-valor <0,05

Una altra de les preguntes d'aquest bloc pretenia recollir el grau d'acord de les persones enquestades en relació a diverses afirmacions entorn l'ús d'internet, del mòbil i/o de les xarxes socials, algunes de les quals podrien estar indicant un comportament de risc en relació a aquests usos.

Gràfic 1. Grau d'acord amb afirmacions

HÀBITS DE LLEURE I D'OCI DE LA POBLACIÓ ESCOLAR

L'ús del temps lliure i la realització d'activitats d'oci és un factor molt important que contribueix al desenvolupament personal i social de les persones, i que en el cas dels i les adolescents adquireix una dimensió molt rellevant i configura les seves identitats. De la mateixa manera, la utilització del temps lliure ha estat considerat per múltiples estudis realitzats entorn el consum de substàncies com un dels factors més importants a l'hora d'incidir en la prevenció, que en ocasions pot suposar un factor de risc o un factor de protecció enfront realitzar usos problemàtics.

De mitjana, els alumnes enquestats dediquen **17,77 hores** setmanals al seu temps lliure i d'oci. En el cas dels nois aquesta mitjana és de gairebé tres hores més que en el cas de les noies, dedicant ells **19,14 hores** setmanals i elles **16,22 hores**.

Taula 8. Hores d'oci setmanal

Hores d'oci setmanal	
Mitjana total	17,77 hores
Homes	19,14 hores
Dones	16,22 hores

Si analitzem per gèneres podem detectar algunes diferències entre els usos en el temps de lleure de nois i noies. L'activitat preferida per les noies és *escoltar música*, en major mesura que els nois (91,4% enfront 74,9%), i com ja s'ha assenyalat elles dediquen més el seu temps a les *xarxes socials* (88% elles i 81% ells). També, en major mesura que els nois, *miren pelis o sèries a*

l'ordinador (70,7% enfront 52,9%) *van de compres* (65% VS 26,6%), *al cine* (53,4% VS 38,6%), i major percentatge d'elles que d'ells assenyalen *sortir de festa* (43,7% enfront 34,8%). L'altra gran diferència es troba en *llegir*, de manera que un 39,2% de les noies assenjala realitzar aquesta activitat en el seu temps de lleure i en el cas dels nois el percentatge es redueix fins el 24,2%.

Per contra, ells assenyalen en una proporció molt més elevada que les noies dedicar el seu temps lliure a *jugar a videojocs*: un 83,5% ho fan (en comparació al 20,5% de les noies) i, de fet, aquesta és l'activitat preferida per part dels nois. L'altra activitat en la que s'observa diferència de gènere i prevalença dels nois és en *fer esport*, un 78% d'ells en fa enfront el 62,4% d'elles.

Taula 9. Activitats al temps lliure

Què fas en el teu temps lliure?				
	n	Total	Nois	Noies
Estar amb la família	703	69,30%	67,80%	70,90%
Estar amb amics	840	82,80%	81,50%	84,20%
Mirar la TV	379	37,30%	35,90%	39%
Escoltar música	838	82,60%	74,90%	91,40%*
Llegir	317	31,20%	24,20%	39,20%*
Navegar per internet	778	76,70%	78,60%	74,50%
Xat (Whatsapp, Messenger...)	855	84,20%	81%	88%*
Fer esport	718	70,70%	78%*	62,40%
Anar de compres	452	44,50%	26,60%	65%*
Anar al cine	462	45,50%	38,60%	53,40%*
Sortir de festa	395	38,90%	34,80%	43,70%*
Jugar a videojocs	549	54,10%	83,50%*	20,50%
Anar d'excursió	273	26,90%	26,10%	27,80%
Mirar pelis/series a l'ordinador	621	61,20%	52,90%	70,70%*
Activitats al casal o espai jove del meu municipi	159	15,70%	15,50%	15,80%
*p-valor <0,05				

Pel que fa a les situacions que l'alumnat enquestat ha viscut algun cop en una sortida de nit, o en relació amb el consum, la situació més freqüentment viscuda, per part un 51,4% del total de la mostra, ha estat la *d'haver presenciat baralles o conductes violentes seguida per gastar més diners dels que s'haurien de gastar* (37%) i *haver consumit massa algun dia* (26%).

Taula 10. Situacions de risc viscudes

Situacions de risc viscudes			
	Total	Noies	Nois
He presenciat baralles o conductes violentes en alguna sortida de nit	51,4%	50,00%	52,70%
M'he vist implicat/da de forma directa o indirecta en alguna baralla.	17,50%	16,10%	18,80%
He pujat al cotxe o moto d'algú que havia begut o he conduït (moto o cotxe) havent begut	9,6%	10,40%	8,90%
He pujat al cotxe o moto d'algú que havia fumat o he conduït (moto o cotxe) havent fumat	13,2%	12,30%	14,10%
He mantingut relacions sexuals sense preservatiu	5,7%	4,60%	6,70%
He sigut irrespectuós/a amb algú amb qui desitjava intimar	6,8%	6,60%	6,90%
M'he sentit assetjat/a sexualment	10,6%	17,80%*	4,20%
He patit una agressió sexista	5,6%	8,50%*	3%
He consumit drogues en hores d'estudi o de treball	13,4%	13,90%	12,90%
He gastat més diners dels que hauria de gastar	37%	38,30%	35,90%
He consumit massa algun dia	26%	31,70%*	20,80%
He tingut algun mal rotllo amb els meus pares per motiu del meu consum	8,3%	8,4%	8,1%
He tingut algun mal rotllo al centre escolar per motiu del meu consum	1,9%	1,5%	2,2%
He tingut algun mal rotllo amb els meus amics per motiu del meu consum o del seu	14%	17,1%*	11,3%

N= 771

*p-valor <0,05

Cal assenyalar que, per gènere, les noies estan visiblement més exposades que els nois a viure situacions relacionades amb la violència sexual en els espais d'oci nocturn: un 17,8% de noies enfront un 4,20% dels nois afirma haver-se sentit assetjada sexualment en una sortida nocturna, i un 8,5% d'elles ha viscut una agressió sexista (un 3% en el cas dels nois).

PREVALENCES DE CONSUM: ALGUN COP A LA VIDA I DARRER MES

En aquest bloc es presenten els resultats per a les prevalences de consums de diferents substàncies, així com altres informacions relacionades amb l'edat d'inici o els patrons de consum de les substàncies que han presentat les prevalences més elevades (tabac, alcohol i cànnabis).

Tal i com es pot observar en la següent taula, les prevalences més elevades en el consum algun cop a la vida es donen pel cafè (67,4%) i les begudes energètiques (66,5%), seguides amb 20 punts de diferència per l'alcohol (46,30%), i en menor mesura el tabac (26,4%). El cànnabis té una prevalença d'algun cop a la vida del 17,2%, sent la substància il·legal que més s'ha consumit. Seguidament hi trobem els sedants, amb una prevalença del 6,4%.

Si analitzem les prevalences en referència al darrer mes, les substàncies més àmpliament consumides han estat també el cafè i les begudes energètiques, lleugerament més elevat en el cas de les darreres (38,8% de la mostra ha consumit begudes energètiques el darrer mes i un 36,75%

café). Un 22,9% afirma haver consumit alcohol, seguit per un 15,3% de la mostra que ha consumit tabac, i un 10% que ha consumit cànnabis en els darrers 30 dies.

Les diferències de consums per gèneres són significatives en el cas de les begudes energètiques, l'alcohol, i el tabac; això passa tant en les prevalences algun cop a la vida com en el consum el darrer mes. Així, si ens fixem en les prevalences algun cop a la vida, un 70,6% dels nois ha pres begudes energètiques mentre que en el cas de les noies el percentatge es redueix al 61,8%. En el cas de l'alcohol i el tabac, en canvi, elles superen en gairebé 10 punts als nois: 31,6% de les noies ha consumit tabac algun cop enfront el 21,8% dels nois, i la meitat d'elles ha provat alcohol (50,6%), sent una mica menor la proporció de nois que ho ha fet (42,5%).

Les diferències entre gèneres disminueixen una mica pel que fa als consums en el darrer mes, tot i continuar sent significatives pel que fa a les begudes energètiques i al tabac: en els darrers 30 dies els nois han consumit amb una major proporció begudes energètiques (45,3% d'ells enfront el 31,4% d'elles), mentre que un percentatge més elevat de noies que de nois ha consumit tabac (18,6% d'elles i 12,4% d'ells).

Val a dir que els consums de la resta de substàncies són gairebé inexistents, de manera que en cap dels casos arriben a representar un 1% de la mostra, i tot i que són lleugerament més presents entre els nois (tant algun cop a la vida com en el darrer mes) el volum de casos tan petit no permet establir una relació significativa.

Taula 11. Prevalences de consum algun cop a la vida i en el darrer mes

	% Algun cop a la vida			% Darrer mes		
	Total	Nois	Noies	Total	Nois	Noies
Cafè	67,40%	67,70%	67,10%	36,75%	37,97%	35,67%
Begudes energètiques	66,50%	70,60%*	61,80%	38,80%	45,30%*	31,40%
Tabac	26,40%	21,80%	31,60%*	15,30%	12,40%	18,60%*
Alcohol	46,30%	42,50%	50,60%*	22,90%	20,90%	24,90%
Cànnabis	17,20%	16,60%	17,90%	10,00%	10,00%	9,90%
Sedants	6,40%	6,10%	6,80%	2,20%	2,20%	2,10%
Coca	0,40%	0,40%	0,40%	0,10%	0,20%	0,00%
Èxtasi	0,90%	1,30%	0,40%	0,10%	0,20%	0,00%
Al·lucinògens	0,90%	1,10%	0,60%	0,30%	0,60%	0,00%
Speed	0,20%	0,40%	0,00%	0,20%	0,40%	0,00%
Inhalables	0,60%	0,70%	0,40%	0,50%	0,70%	0,20%
Heroïna	0,30%	0,60%	0,00%	0,10%	0,20%	0,00%

*p-valor <0,05

EDATS D'INICI

Pel que fa a les edats d'inici de consum, els resultats es presenten en dues parts diferents donades les especificitats del qüestionari online. Per poder adaptar la pregunta al format ofert per l'aplicatiu i no fer-ne la visualització massa pesada, es va decidir donar la possibilitat de contestar "Menys de 10 anys" i "Més de 19 anys" i oferir el ventall desglossat al mig d'aquestes edats, donat que per les característiques de la mostra les edats d'inici d'acord a diferents estudis similars es troben principalment en aquest interval.

En la següent taula es presenten els percentatges i freqüències (**n**) amb les que es van escollir alguna d'aquestes dues opcions per cada substància. Cal dir que el % està calculat sobre el total de persones que havien indicat alguna edat (és a dir, que l'havien provat en algun moment), no sobre el total de la mostra, ja que en la pregunta també hi havia l'opció de contestar "Mai l'he provat". Aquesta població total s'indica en la columna **N**. No apareixen les substàncies per les quals cap d'aquestes dues opcions va ser escollida.

Taula 12. % i nº de persones que tenien o menys de 10 anys o més de 19 quan van provar per primer cop cada substància

% i nº de persones que tenien o menys de 10 anys o més de 19 quan van provar per primer cop cada substància						
	Menys de 10 anys			Més de 19 anys		
	%	N	n	%	N	n
Cafè	28,4	722	205	0,1	722	1
Begudes energètiques	20%	691	138	0	691	0
Tabac	3,60%	279	10	0,00%	279	0
Alcohol	5,00%	479	24	0,00%	479	0
Cànnabis	1,10%	175	2	0,00%	175	0
Sedants	17,20%	64	11	0,00%	64	0
Inhalables	14,30%	7	1	0%	7	0

Respecte aquelles substàncies l'inici dels quals s'ha donat en major proporció en edats inferiors als 10 anys, destaquen el cafè (28,4%), les begudes energètiques (20%) i els sedants (17,2%). Estaríem parlant, per tant, de substàncies que o bé es troben molt a l'abast dels i les joves i que no són il·lícites, (fins i tot en el propi àmbit domèstic, com pot ser el cafè), o que, com és el cas dels sedants i tranquil·litzants, el més probable és que hagin estat receptats per professionals mèdics.

El càlcul de l'edat mitjana d'inici que es presenta en la següent taula està realitzat en base a aquells/es alumnes que van escollir alguna de les edats entre 10 i 19 anys (és a dir, excloent l'alumnat que havia assenyalat la opció "Menys de 10 anys" o "Més de 10 anys", analitzat anteriorment). Com en l'anterior taula, a la columna de la **N** apareixen les freqüències que indiquen

el total de persones que han contestat alguna opció d'edat (és a dir, que no han assenyalat la opció "Mai l'he provat") i en la **n** apareix la freqüència amb la que s'ha escollit alguna opció entre els 10 i 19 anys. L'edat mitjana total s'ha calculat per a aquests casos.

Taula 13. Edat mitjana del primer consum

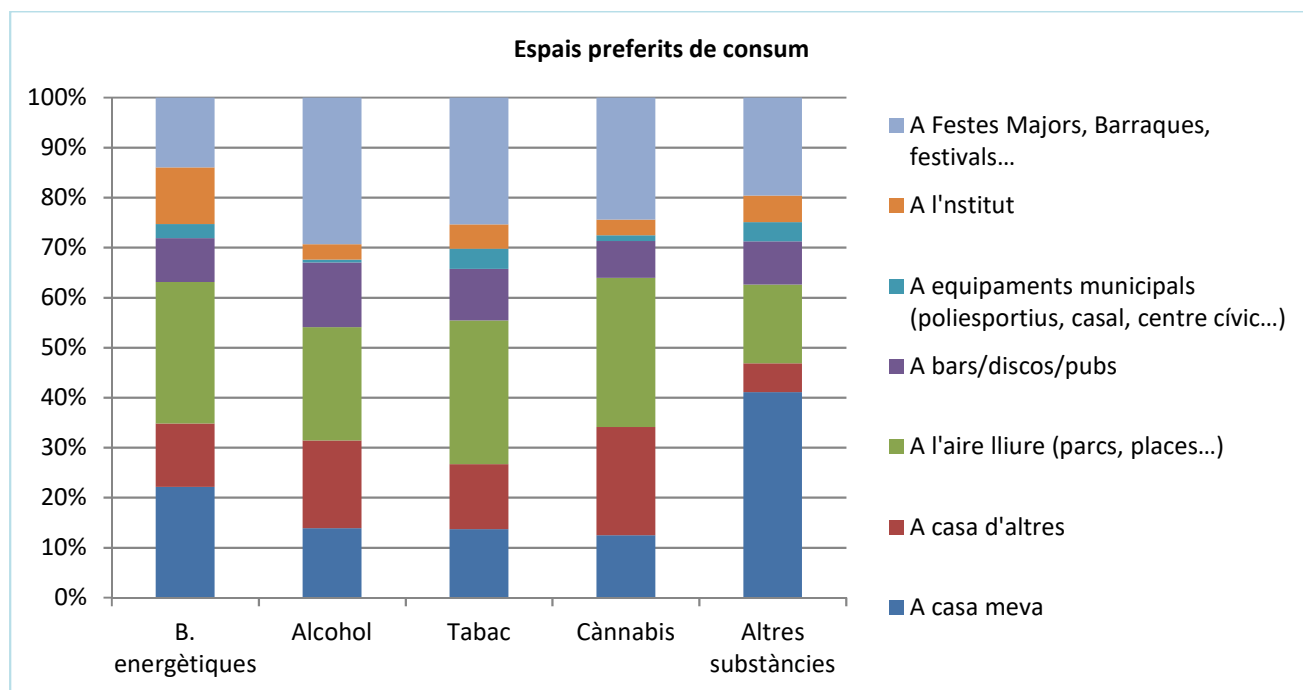
	Mitjana Total	Nois	Noies	N total	n
Cafè	12,02	12,09	11,94	722	516
Begudes energètiques	12	12,04	11,95	691	553
Tabac	13,46	13,42	13,49	279	269
Alcohol	13,43	13,52	13,35	479	460
Cànnabis	14,15	14,12	14,18	175	173
Sedants	13,04	13,15	12,93	64	53
Coca	13,75	14	13,5	4	4
Èxtasi	15,22	15,57	14	9	9
Al·lucinògens	14,75	14,8	14,67	8	8
Speed	12	12	-	2	2
Inhalables	14	13,5	15	7	6
Heroïna	14	14	-	3	3

CONTEXTOS DE CONSUM

Per últim, si ens fixem en els espais que els i les joves han assenyalat com a preferits pel consum de les diferents substàncies, s'observa una clara prevalença pels contextos recreatius i espais públics. Això és així especialment pel que fa a l'alcohol, ja que un 23,7% ha assenyalat les *festes majors/festivals/barraques* com l'espai preferit, seguit per un 18,3% que ha escollit que beu a *l'aire lliure*. Els següents espais, amb un percentatge similar entre ells, són àmbits privats: *casa d'altres* (14,2%) i *casa meua* (11,2%).

En el cas del cànnabis, consumir a *l'aire lliure* ha estat l'opció més escollida, per un 10,3% de la mostra, i en segon i tercer lloc amb molt poca diferència els espais preferits són *festes majors/festivals/barraques* (8,5%) i a *casa d'altres* (7,5%). El tabac també segueix una dinàmica semblant, sent els espais preferits *l'aire lliure* (16,7%) i les *festes majors/festivals/barraques* (14,8%).

Gràfic 2. Espais preferits de consum

FREQÜÈNCIES DE CONSUM EN DIES FEINERS SETMANA I EN CAPS DE SETMANA: TABAC, ALCOHOL I CÀNNABIS

Pel que fa al tabac

Veiem que un quart de les persones que han fumat els darrers 30 dies ho van fer entre 10-15 dies feiners, de la qual dada es podria desprendre que es tracta de fumadors/es força habituals, entre els quals destaquen els nois. Un total del 24,2% va fumar entre 1 i 4 dies feiners, i 8,9% ho van fer entre 5 i 9 dies. Un percentatge força elevat, del 40,8% en total, afirma no haver fumat mai durant dies feiners.

Pel que fa als caps de setmana, totes les persones enquestades que responen el bloc han afirmat haver fumat almenys un cap de setmana, ja que ningú ha escollit la opció "Mai en cap de setmana". Gairebé la meitat dels i les joves que van fumar els 30 dies anteriors ho van fer els 4 caps de setmana, mentre que un terç ho va fer només un cap de setmana.

Pel que fa a l'alcohol

Respecte de les freqüències de consum, es pot constatar que un percentatge lleugerament major de nois que de noies fa algun tipus de consum entre setmana, ja que un 81,9% de les noies assenyalen no beure en dies feiners enfront un 73,3% de nois que ho afirmen. Així, un 15,8% dels nois diu consumir entre 1 i 4 dies feiners, percentatge que és del 12,2% en el cas de les noies, i

mentre un 7% dels nois va beure entre 5-9 dies, aquesta opció només va ser escollida pel 4,3% de les noies.

Com es pot observar en la taula, la majoria de consums d'alcohol els darrers 30 dies han estat fets durant el cap de setmana. La gran majoria de les persones enquestades que han contestat aquest bloc assenyalen haver consumit 2 o menys caps de setmana, sent el percentatge 10 punts percentuals més per al cas de les noies (87,1% en total enfront 78,9% dels nois). Una major proporció de nois que de noies ha consumit més de 3 caps de setmana dintre del darrer mes, concretament un 16,7% d'ells i un 9,5% d'elles.

Pel que fa al cànnabis

Si observem la freqüència de consum entre setmana, més de la meitat de les noies (el 55,1%) afirma no fer consum de cànnabis en dies feiners, percentatge que es redueix en una mica més de deu punts en el cas dels nois (un 44,6%). Tant nois com noies fumen sobretot entre 1 i 4 dies a la setmana (el 30,2% d'ells i 22,4% d'elles), i cal destacar que una mica més del doble de nois que de noies han fet un consum bastant reiterat d'entre 10 i 15 dies feiners els anteriors 30 dies (18,9% enfront 8,2%).

Pel que fa als consums en caps de setmana, destacar que mentre un percentatge força elevat de les noies respecte dels nois només ha consumit un cap de setmana (un 46,9% d'elles i un 26,4%), la distribució per gèneres d'aquells i aquelles que ho han fet els 4 caps de setmanes darrers és la mateixa (24,5%). Sí que podríem dir, però, que el percentatge de nois que ha fumat 3 o més caps de setmana és major que el de noies, que han fumat durant menys caps de setmana.

Taula 14. Freqüència de consum els darrers 30 dies: dies feiners

		1-4 feiners	5-9 feiners	10-15 feiners	Mai en dies feiners	N
Tabac	Nois	22,50%	5,60%	32,39%	39,44%	157
	Noies	25,60%	11,60%	20,93%	41,86%	
Alcohol	Nois	15,80%	7,00%	3,50%	73,30%	230
	Noies	12,10%	4,30%	1,70%	81,90%	
Cànnabis	Nois	30,2%	7,5%	18,9%	44,6%	102
	Noies	22,4%	14,3%	8,2%	55,1%	

Taula 15. Freqüència de consum els darrers 30 dies: caps de setmana

		1 cap de setmana	2 caps de setmana	3 caps de setmana	4 caps de setmana	Cap cap de setmana	N
Tabac	Nois	31,00%	11,30%	8,50%	49,30%	-	157
	Noies	29,10%	15,10%	14,00%	41,90%	-	
Alcohol	Nois	52,60%	26,30%	7,90%	8,80%	4,40%	230
	Noies	56,90%	30,20%	6,90%	2,60%	3,40%	

Cànnabis	Nois	26,4%	26,4%	15,1%	24,5%	7,5%	102
	Noies	46,9%	20,4%	4,1%	24,5%	4,1%	

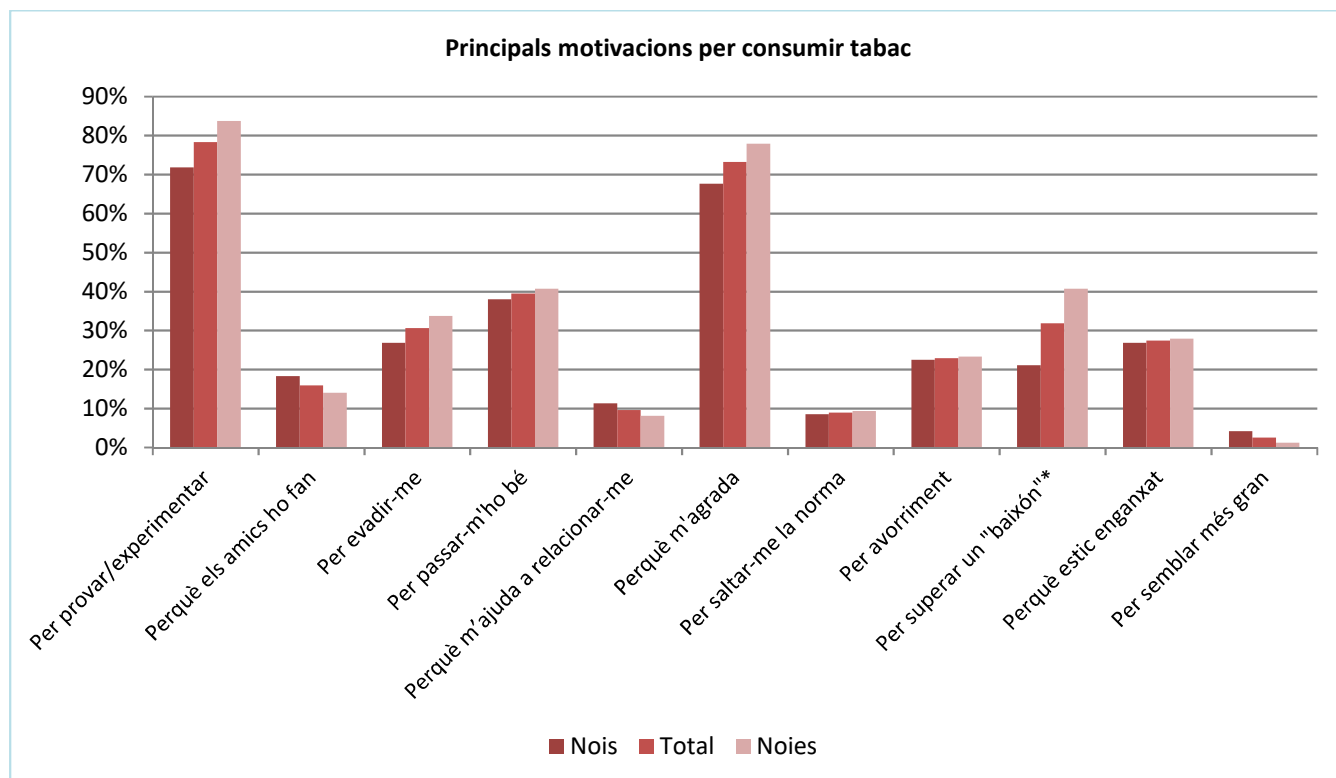
MOTIVACIONS PER AL CONSUM: TABAC, ALCOHOL I CÀNNABIS

Les motivacions per al consum s'han demanat per a tres substàncies: tabac, alcohol i cànnabis, i tan sols per a aquelles persones que han afirmat haver-les consumit en els 30 dies abans completar l'enquesta (la població de la mostra s'indica a sota de cada gràfic).

Respecte de les principals motivacions que els i les joves han escollit per consumir tabac, destaquen clarament que ho fan per *provar o experimentar* (un 78,3%) i *perquè els hi agrada* (73,2%). En tercer lloc un dels altres motius escollits també ha estat recreatiu, com és *passar-ho bé* (39,5%), i en menor mesura un 30,6% i un 27,4% assenyalen fer-ho perquè *estan enganxats* i *per evadir-se*, respectivament. També cal destacar que un 22,9% fumen *per avorriment*, i un 31,8% *per superar un baixón*.

És en aquesta motivació en la que s'observa una diferència significativa entre noies i nois, sent les primeres les que han escollit aquesta raó en major mesura que els nois (de fet, és la tercera opció més escollida per les noies, empatant amb la de *passar-ho bé*): un 40,7% de noies enfront un 21,1% de nois.

Gràfic 3. Principals motivacions per consumir tabac

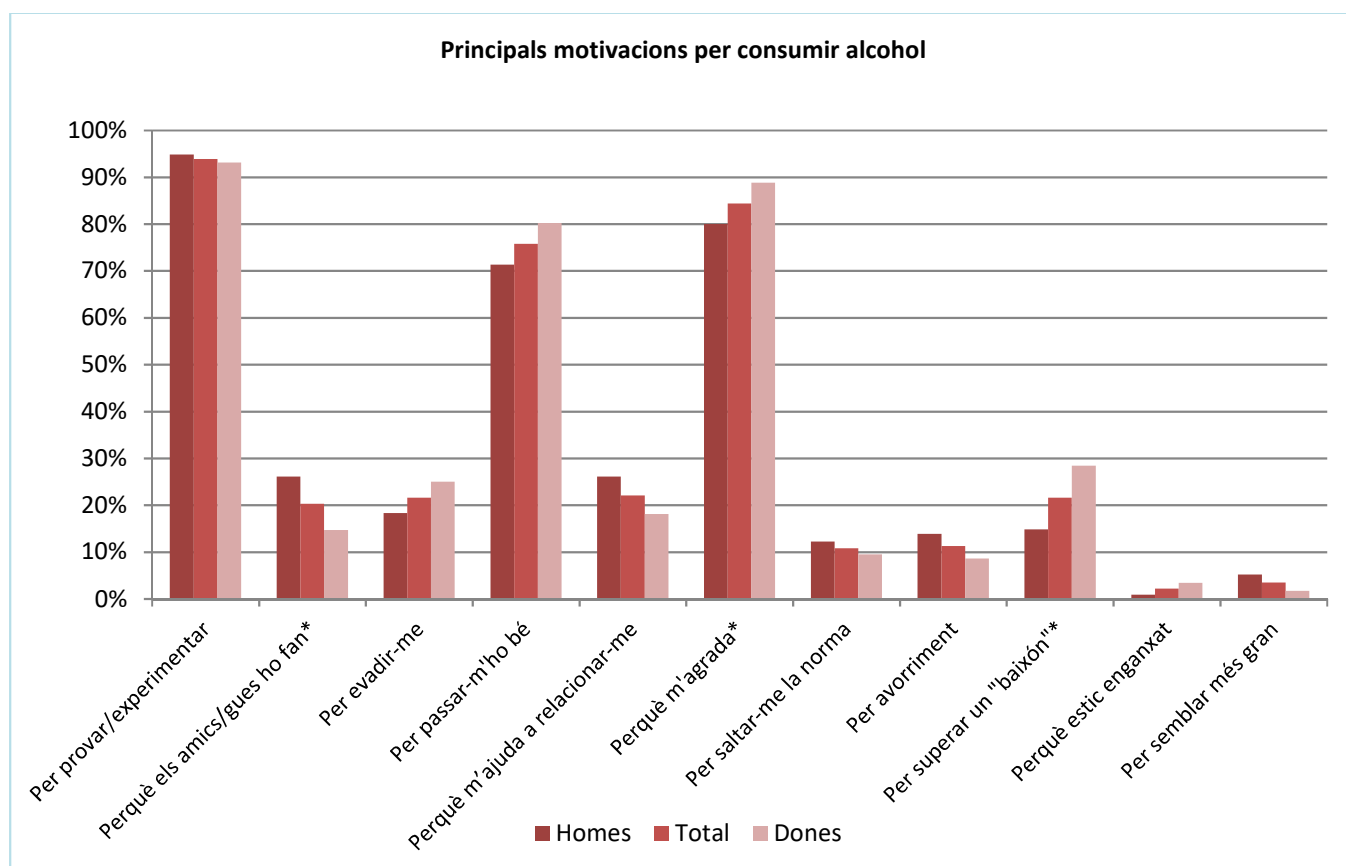
N= 157

*p-valor <0,05

Pel que fa a l'alcohol, els tres principals motius assenyalats per l'alumnat enquestat han estat, en primer lloc, *per provar/experimentar* (93,9% del total l'han escollit); en segon lloc, tot i que amb diferències petites però significatives per gèneres, *perquè m'agrada* (84,4% en total, un 88,8% de les noies i un 80% dels nois); i, en tercer lloc, *per passar-m'ho bé* (75,8% en total; gairebé 10% més en el cas de les noies que el dels nois). Les motivacions menys escollides han estat *perquè estic enganxat* (2,2%) i *per semblar més gran* (3,5%).

S'observen diferències a tenir en compte pel que fa a les motivacions en nois i noies, a banda de les esmentades anteriorment. Un percentatge considerablement més elevat de nois (26,1%) que de noies (14,7%) ha begut *perquè els amics/gues ho fan*, i respecte de la motivació *per superar un "baixón"*, que podria ser un indicatiu de realitzar un consum problemàtic, un 14% més d'elles que d'ells l'escullen (28,4% enfront 14,8%).

Gràfic 4. Principals motivacions per consumir alcohol

N=230

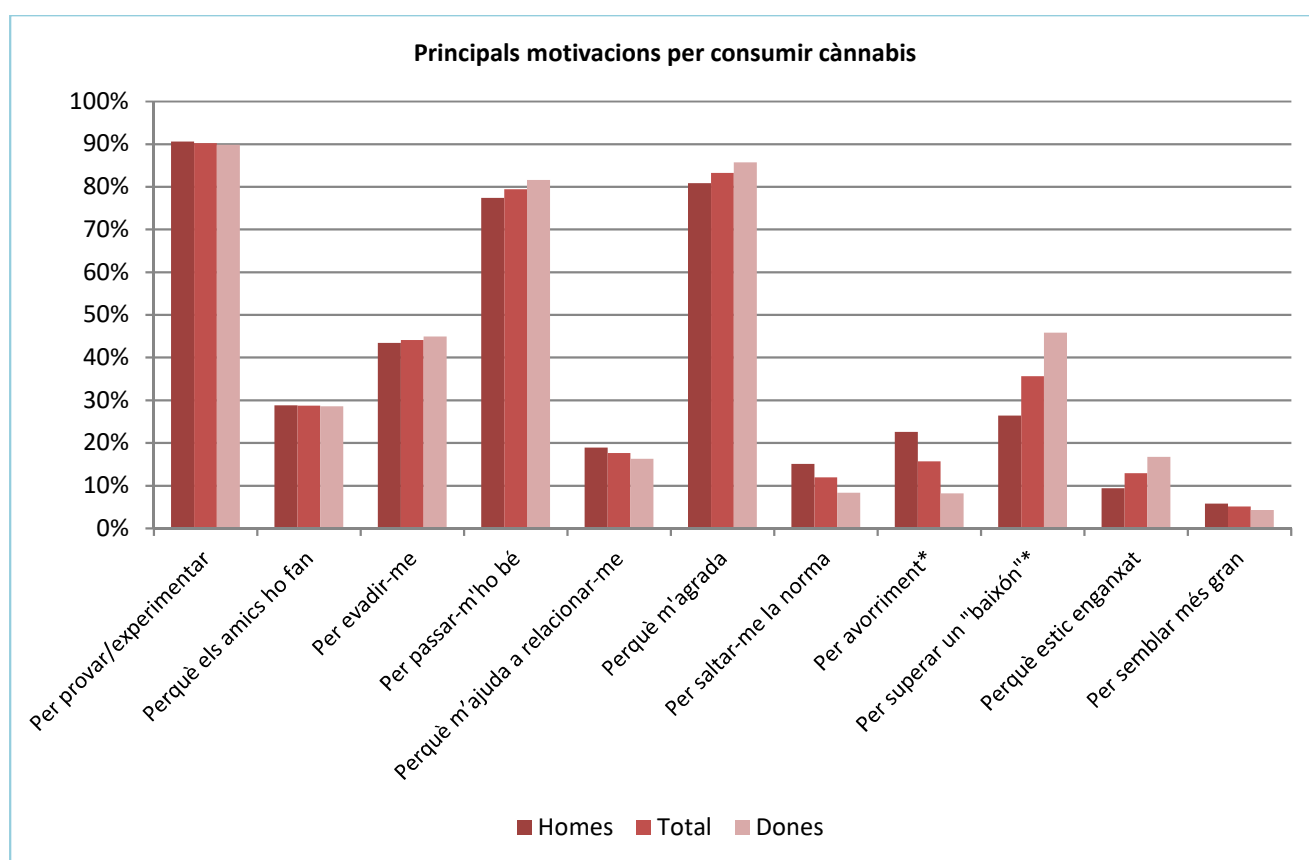
*p-valor <0,05

Finalment, per al cànnabis, si ens fixem en les motivacions principals que els i les adolescents addueixen per haver-ne consumit destaquen clarament que ho han fet *per provar/experimentar* com a motiu principal (90,2%), així com perquè els *agrada* (83,2%) i *per passar-s'ho bé* (79,4%). El

motiu menys escollit ha estat que ho fan per *sentir-se grans* (només un 5,10%), i pel que fa a la resta de motius menys escollits en destaquen diversos per les diferències en quant a gènere.

La motivació *perquè estic enganxat/da*, escollit per un 12,9% de la mostra que contesta el bloc, ha estat escollida per un major percentatge de noies que de nois: 16,7% enfront 9,4%. Haver fumat *per avorriment*, no obstant, és un motiu que indiquen amb una prevalença força major nois que noies, concretament un 22,6% d'ells per contra del 8,2% d'elles, i es tracta d'una variació significativa. L'altra raó en la que es poden constatar diferències és en la opció *per superar un baixón*, en la que l'escletxa de gènere és la major de totes, escollida per un quart dels nois (26,4%) i gairebé per la meitat de les noies (45,8%).

Gràfic 5. Principals motivacions per consumir cànnabis

N=102

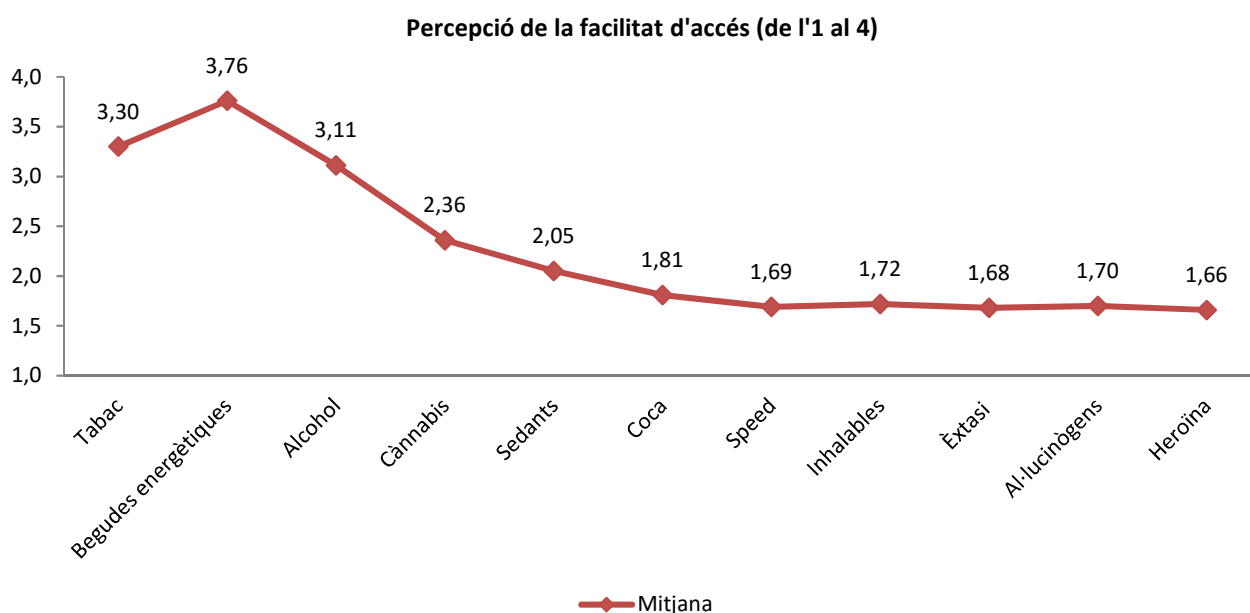
*p-valor <0,05

ACCÉS A LES SUBSTÀNCIES I PERCEPCIÓ DE RISC

A continuació s'analitza la facilitat amb la que els i les adolescents consideren que poden accedir a les diferents substàncies, un indicador que en ocasions es presenta com un dels factors de risc en l'inici al consum. El següent gràfic conté les puntuacions mitjanes totals que han atorgat a la facilitat d'accés a cada substància, en una escala de l'1 (pràcticament impossible) al 4 (molt fàcil).

Els i les adolescents enquestades consideren que tenen una major accessibilitat a aquelles substàncies que han presentat les prevalències més elevades: les begudes energètiques, el tabac, l'alcohol i el cànnabis. A una mica de distància del cànnabis, la següent substància més accessible són els sedants, i amb major diferència la cocaïna es situaria com la segona droga il·legal que puntua major pel que fa a accessibilitat (tot i que cal a dir que es tracta d'una puntuació dintre de tot baixa).

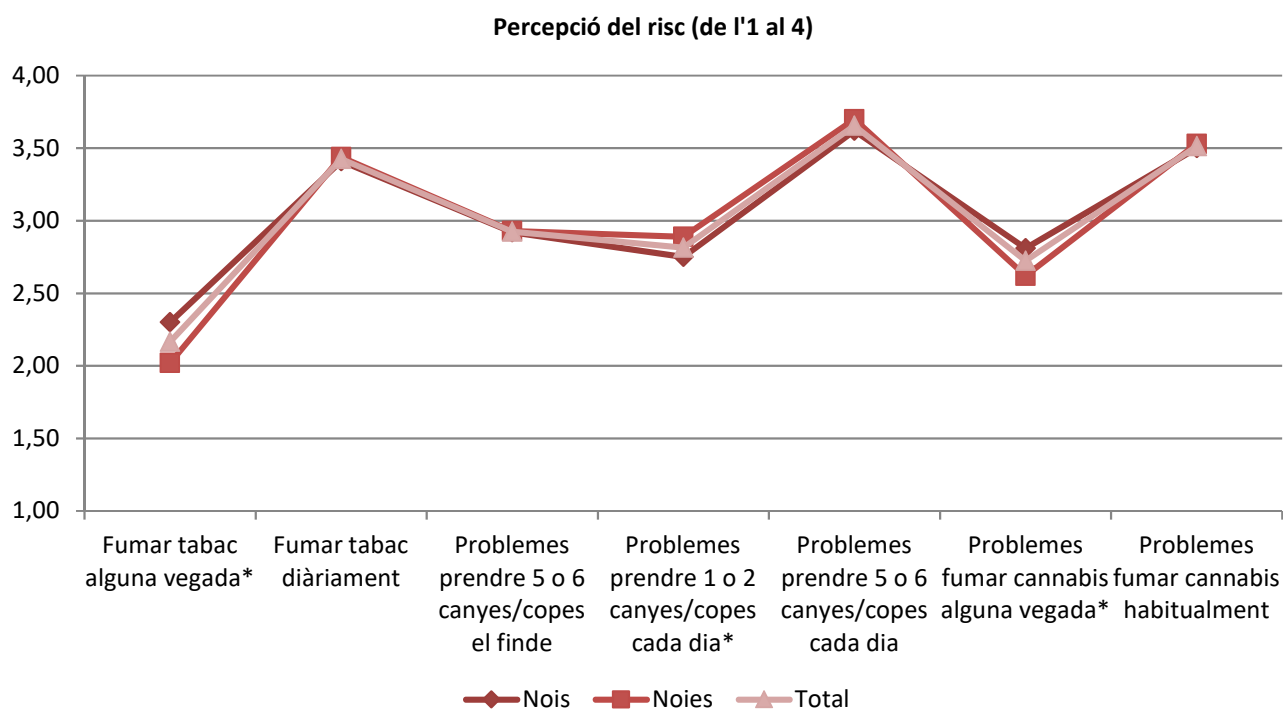
Gràfic 6. Percepció de la facilitat d'accés a les diferents substàncies

La percepció del risc s'ha demanat per a diferents conductes en una escala de puntuació de l'1= *cap problema*, al 4= *molts problemes*. La informació que es presenta en el següent gràfic és només per a les tres substàncies que han presentat les prevalències més elevades: l'alcohol, el tabac i el cànnabis.

Existeix, com es pot observar, una percepció de risc més elevada per aquelles conductes que suposen un consum basat en la freqüència (fer-ho cada dia) i la quantitat, en el cas de l'alcohol, substància per la qual podem constatar que s'obté la màxima puntuació de risc respecte *prendre 5 o 6 canyes/copes cada dia*. Seguint amb l'alcohol, els nois puntuen significativament menor els problemes que suposa prendre'n 1 o 2 respecte de les noies. Les noies tenen, no obstant, una percepció del risc lleugerament menor que els nois respecte de *fumar alguna vegada*, especialment en el cas del tabac però també en el cas del cànnabis.

Gràfic 7. Percepció del risc

*p-valor <0,05

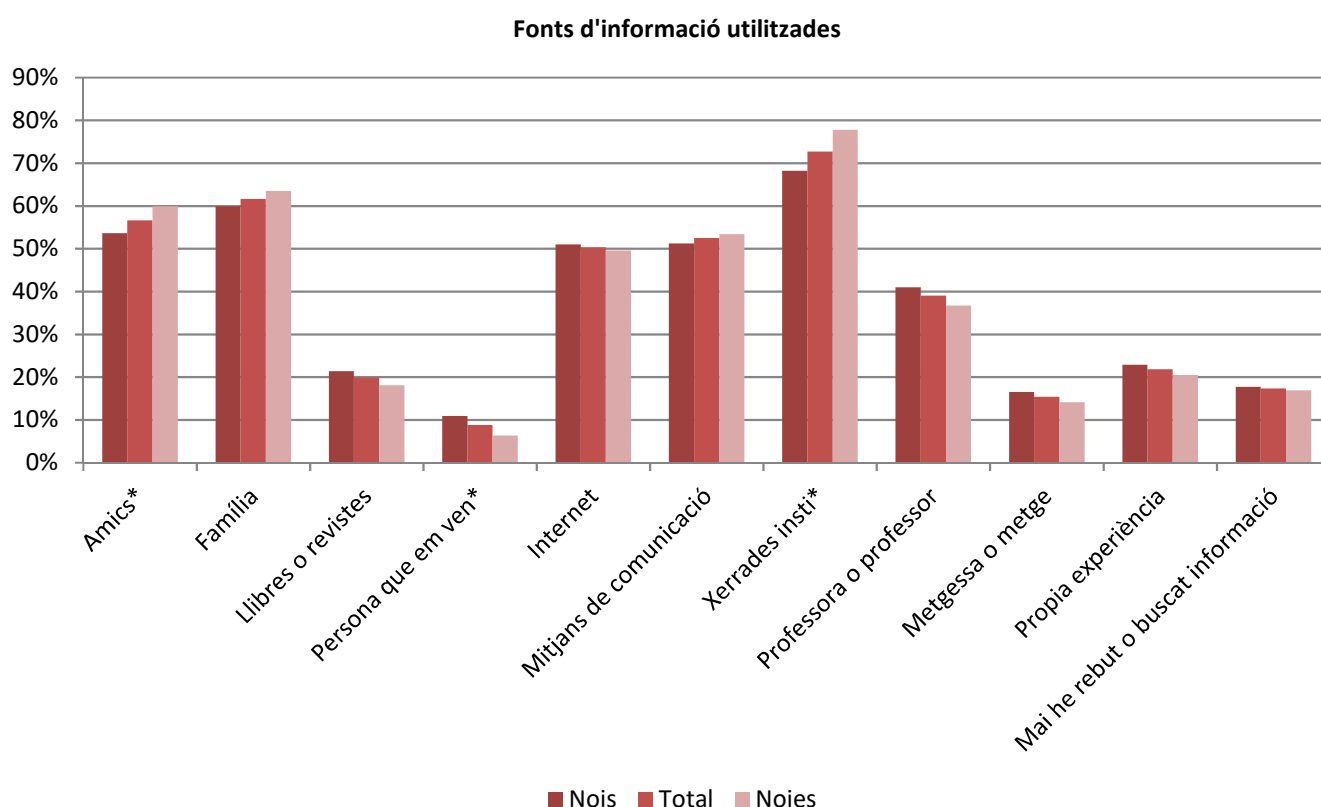
ACCÉS A LA INFORMACIÓ I RECURSOS

En relació a les fonts utilitzades per obtenir informació sobre drogues, la majoria dels i les adolescents de la Vall del Tenes assenyalen les *xerrades de l'institut* com a eina per informar-se (72,2% del total). Cal dir que l'opció ha estat escollida per un percentatge significativament major de noies que de nois, 77,8% enfront 68,2%. El següent recurs d'on obtenen informació són la *família* (61,6%) i les *amistats* (56,6%), sobretot per part de les noies. Aproximadament la meitat de la mostra ha obtingut també informació acudint als *mitjans de comunicació* o a partir d'*internet* (52,2% i 50,3%, respectivament).

Aquelles fonts d'informació menys utilitzades són els *llibres i revistes* (19,9%), el *metge o metgessa* (14,1%) i *la persona que em ven la substància* (8,8% en total, significativament més escollida per nois que per noies).

Cal dir que un 17,3% de la mostra assenyalava no haver rebut o buscat mai informació enlloc.

Gràfic 8. Fonts d'informació utilitzades

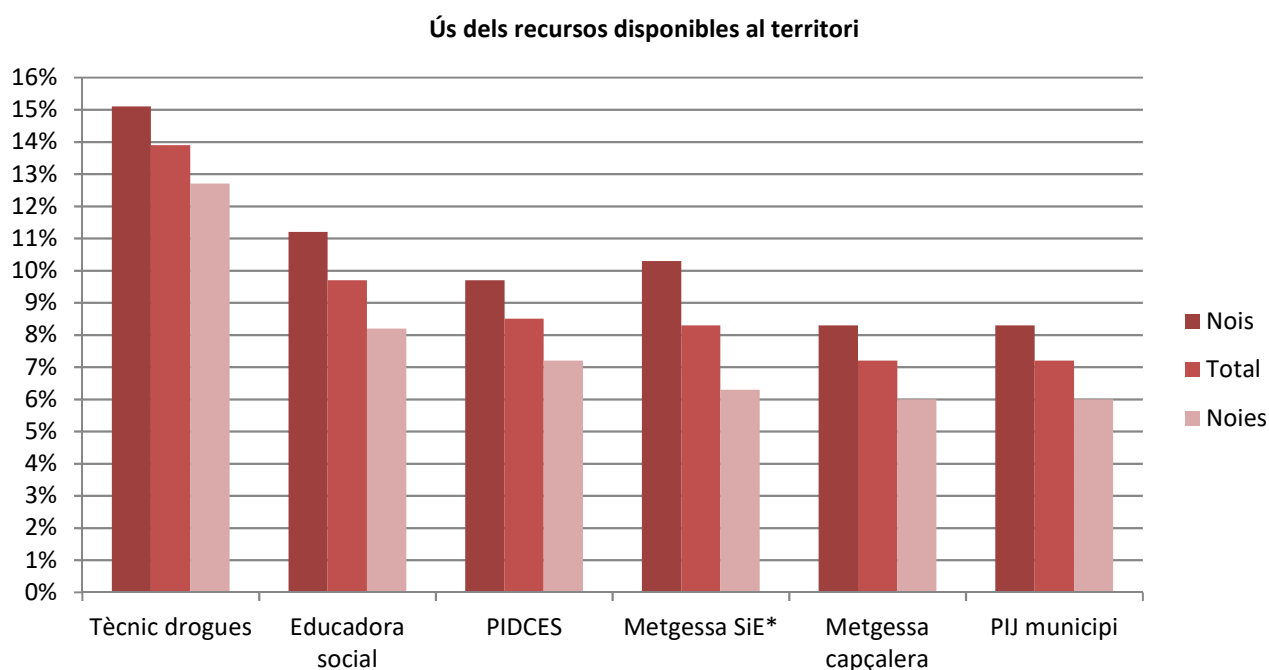

*p-valor <0,05

Respecte d'aquells recursos que es declaren haver utilitzat, cal dir que en general l'ús és poc estès entre l'alumnat de la Vall del Tenes, com es pot observar en el següent gràfic. Destaca que el major percentatge d'alumnat que ha utilitzat algun recurs ho ha fet amb el *tècnic de drogues referent* (13,9%), seguit per *l'educador/a social* (9,7%)⁵. Les noies tenen percentatges lleugerament menors d'utilització de recursos enfront els nois i també s'ha d'assenyalar, i tot i que no apareix reflectit a la taula, que el percentatge de respostes corresponents a la categoria NS/NC és proper al quart de la mostra (25%) per a tots els recursos presentats. Això indicaria que gairebé 1 de cada 4 joves no té coneixement dels següents recursos, i que menys d'1 de cada 4 els ha utilitzat algun cop.

⁵ Pel que fa al metge o metgessa del programa Salut i Escola, tot i que aquest és un recurs que actualment no s'està oferint als instituts de la Vall del Tenes (però que està previst oferir-se), podem pensar que l'alumnat ha assenyalat haver-lo utilitzat en algun moment del passat.

Gràfic 9. Ús dels recursos disponibles al territori

*p-valor <0,05

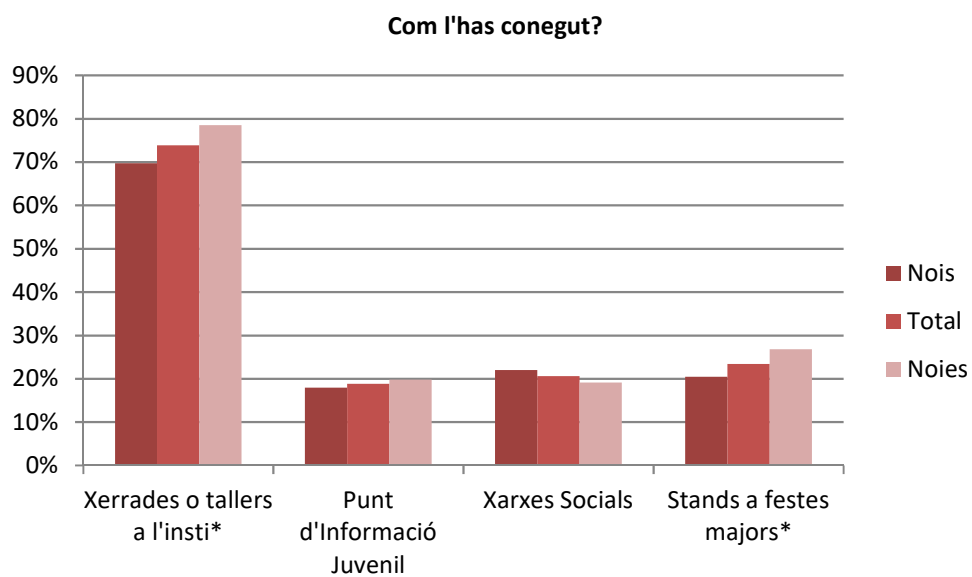
Pel que fa al coneixement del PPD, 6 de cada 10 alumnes enquestats/des afirmen que el coneixen o n'han sentit a parlar. La gran majoria d'ells i elles, el 73,8%, assenyalen que el coneixen per part de les xerrades o tallers que fa el tècnic a l'institut, i a molta més distància, un 23,4% l'han conegut als estands que s'organitzen a les festes majors.

La valoració mitjana que en fan és força positiva, puntuant-lo amb un **7,62 sobre 10**.

Taula 16. Coneixement del PPD

Coneixes o has sentit parlar del PPD?	
Homes	60,40%
Dones	65,40%
Total	62,8%

Gràfic 10. Com has conegut el PPD?

N= 637

Taula 17. Valoració mitjana del PPD

Valoració mitjana del PPD	
Homes	7,69
Dones	7,55
Mitjana total	7,62

N= 637

RESULTATS DE LA MOSTRA DE CARRER DE 20 A 34 ANYS

HÀBITS D'ÚS DE PANTALLES

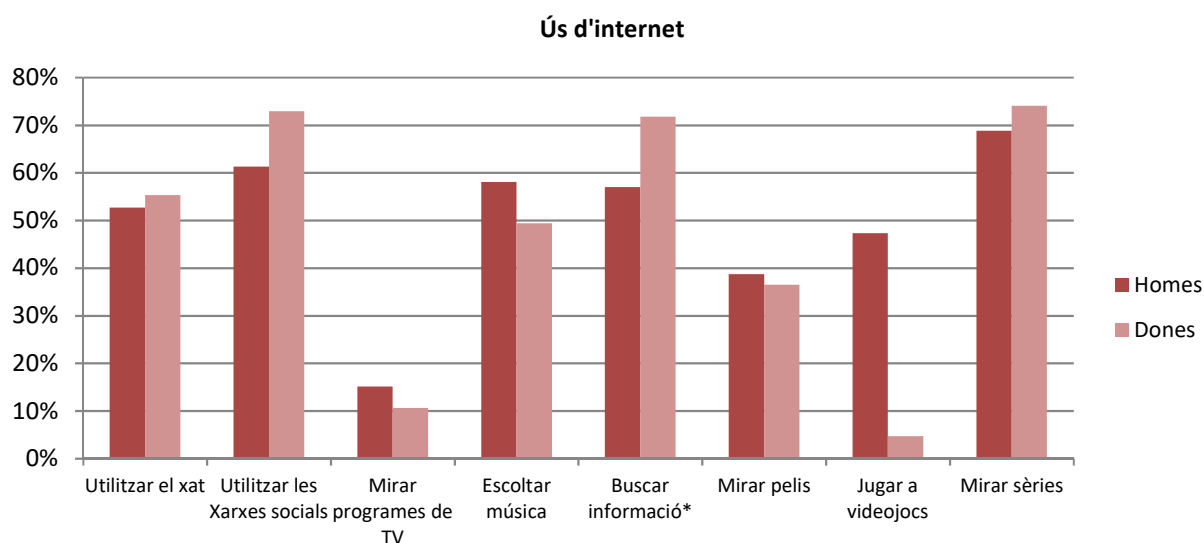
Pel que fa a les hores diàries que s'inverteixen en l'ús de pantalles, veiem que el telèfon mòbil destaca per ser el dispositiu on més hores declaren passar-s'hi les persones enquestades, amb una mitjana general de 5,26 hores al dia que és major entre les dones (5,57 hores/dia) que entre els homes (4,98 hores/dia). Seguidament, l'ordinador ocupa una mitjana de 3,81 hores diàries, i en darrer lloc, amb una mitjana de 1,29 hores, la televisió seria el dispositiu que menys temps utilitzen.

Taula 18. Mitjana d'hores diàries d'ús de pantalles

Mitjana d'hores diàries			
	Telèfon	Televisió	Ordinador
Homes	4,98	1,22	3,74
Dones	5,57	1,38	3,88
Total	5,26	1,29	3,81

Respecte dels usos que fan quan es connecten a internet, s'observa que de manera general *mirar sèries* és una de les activitats preferides tant per dones com per homes (74,1% i 68,8%), seguida per *utilitzar les xarxes socials* (més dones que homes, un 72,9% d'elles i un 61,3% d'ells). En el cas de les dones, la següent activitat que més fan a internet és *buscar informació*, amb força diferència respecte dels homes (71,8% enfront 57%), que tenen com a tercera preferència *escoltar música* (58,1%). La gran diferència per gèneres en l'ús d'internet s'observa respecte de *jugar videojocs*: gairebé la meitat dels homes ho fan, un 47,3% d'ells concretament, mentre que en el cas de les dones aquest percentatge no arriba ni al 5%.

Gràfic 11. Ús d'internet

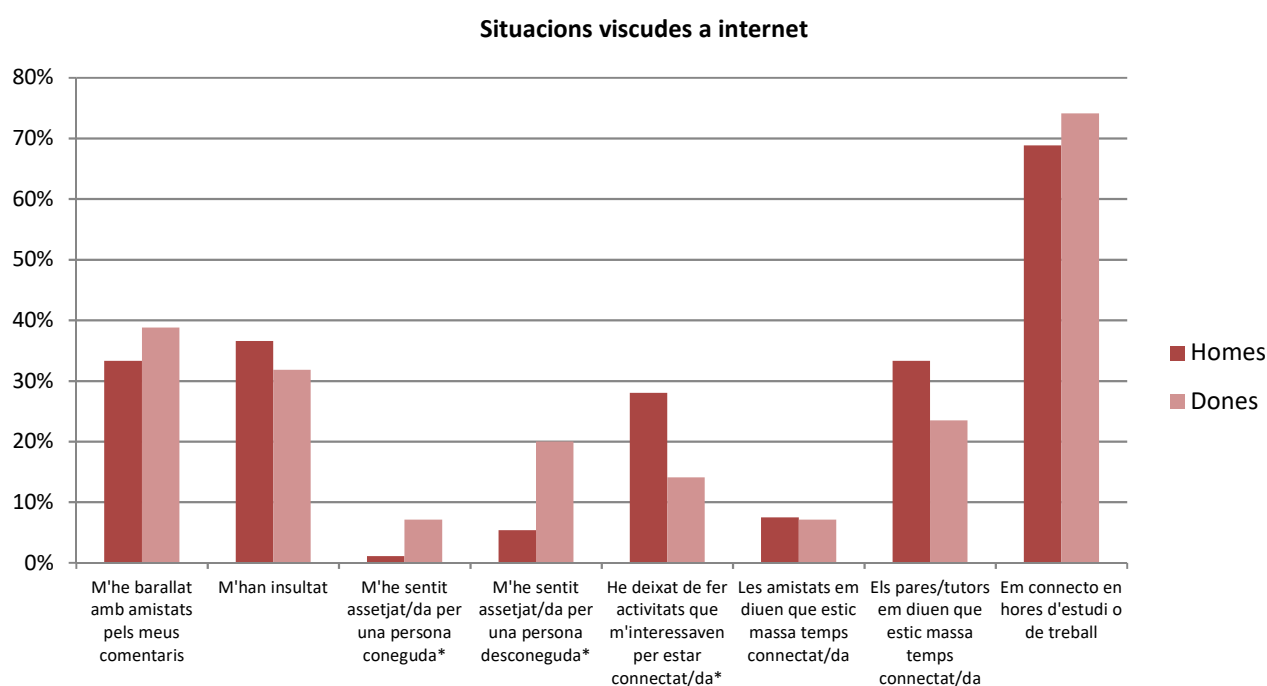

*p-

valor <0,05

De les diferents situacions presentades, gairebé 3 quarts de la mostra han assenyalat haver-se connectat en hores d'estudi o de treball (en molts casos perquè forma part de la pròpia feina), i amb menors percentatges però molt similars han declarat haver-se barallat amb amistats pels seus comentaris i haver estat insultats/des.

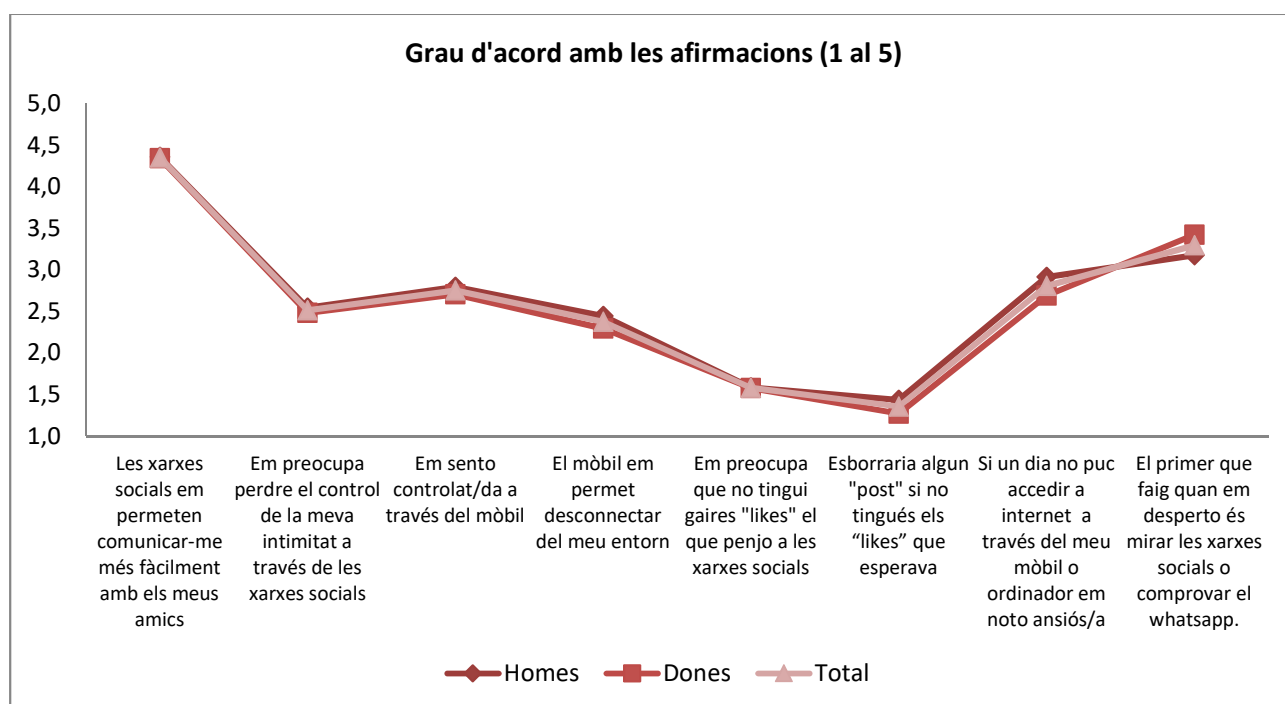
Gràfic 12. Situacions viscudes a internet

*p-valor <0,05

Segons el grau d'acord amb diferents afirmacions entorn l'ús dels dispositius mòbils i les xarxes socials, gairebé tothom ha puntuat amb força nota l'afirmació de que *les xarxes socials em permeten comunicar-me més fàcilment amb els meus amics*. Les següents afirmacions amb major grau d'acord han estat *el primer que faig quan em desperto és mirar el mòbil* (mitjana total de 3,29 sobre 5), més puntuada per dones; i *si un dia no puc accedir a internet em noto ansiós/a* (2,81 sobre 5). Val a dir que aquesta darrera els homes l'han puntuat més alta. Les afirmacions que han generat més desacord han estat *em preocupa que no tingui gaires "likes" el que penjo a les xarxes socials* i la de *esborraria algun "post" si no tingués els "likes" que esperava*.

Gràfic 13. Grau d'acord amb les afirmacions (de l'1 al 5)

HÀBITS DE LLEURE I D'OCI

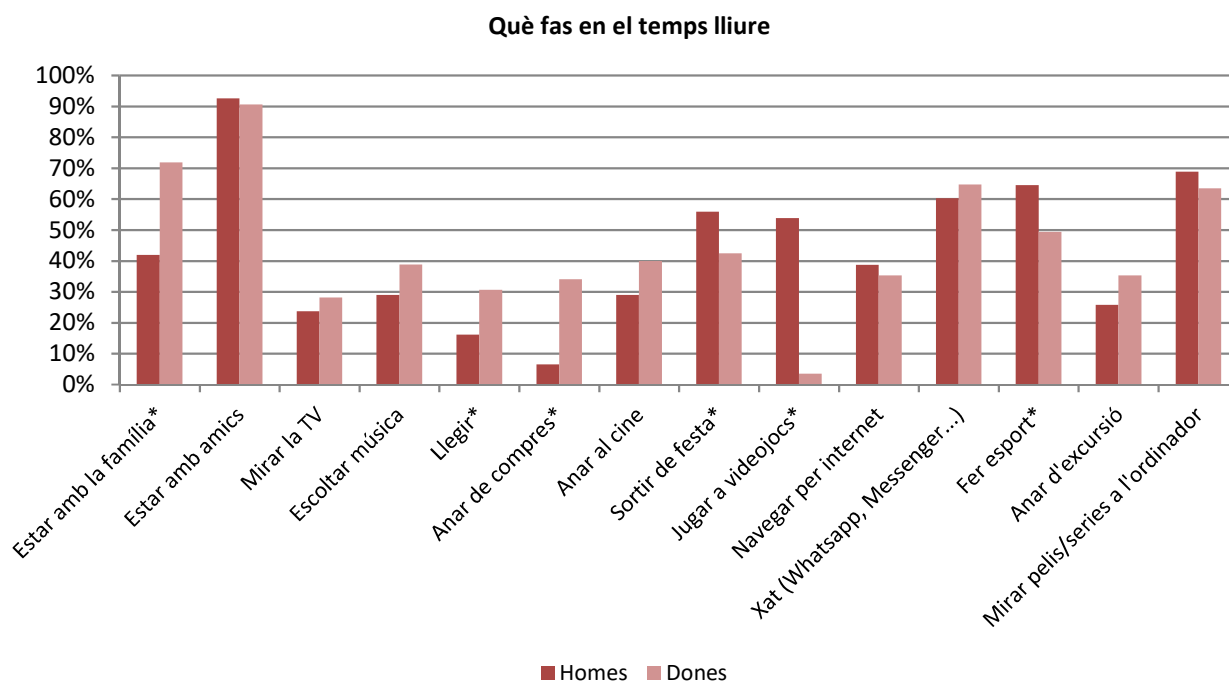
De mitjana, els i les persones enquestades dediquen un total de 34,32 hores d'oci setmanal al seu temps lliure, dedicant-ne els homes 6 hores més en total que les dones.

Hores d'oci setmanal	
Mitjana total	34,32 hores
Homes	37,34 hores
Dones	31,09 hores

Durant aquest temps lliure, la preferència tant per dones com per homes és *passar-lo amb els amics* (91,6% en total l'han escollit). Després d'això, les dones prefereixen en major mesura estar amb la família (71,8% l'han escollit, 30 punts més que els homes, dels quals ho han fet un 41,9%) i, els homes, *mirar pelis/sèries a l'ordinador* (68,8% ells i, similar, 63,5% elles).

S'observen diferències significatives per gèneres pel que fa sobretot a *jugar als videojocs*, com s'ha vist també en la pregunta anterior sobre l'ús d'internet: en aquest cas més de la meitat dels homes juguen durant el seu temps lliure (53,8%) i només un 4,5% de les dones ho fa. També, els homes practiquen més *esport* (64,5% VS 49,4%) i tenen més preferència per *sortir de festa* (55,9% d'ells enfront un 42,4% d'elles). Per contra, les dones assenyalen en major mesura que en el seu temps lliure *llegeixen* (30,6% i 16,1% els homes) i que *van de compres*, un 34,1% d'elles ho fa enfront el 6,5% d'ells.

Gràfic 14. Ús del temps lliure

*p-valor <0,05

Pel que fa a situacions o conductes de risc que s'han viscut en un context festiu o que estan relacionades amb el consum de substàncies, la més comú ha estat la *d'haver presenciat baralles o conductes violentes en alguna sortida*, reportada per un 94,1% de la mostra. La següent conducta de risc més experimentada és *haver pujat al cotxe/moto d'algú que anava begut/da*, per part d'un 87,7%, i en tercer lloc trobem que un 79,5% declara *haver consumit massa algun dia*, amb una diferència significativa entre homes i dones (un 84,8% d'ells i un 73,4% d'elles).

Fent una lectura de gènere, de manera general és possible afirmar que els homes són els que s'exposen en major proporció a conductes de risc: de manera significativa un 77,2% *ha conduït fumat o ha pujat al cotxe d'algú que ho havia fet* (major al 59,9% de les dones), i un 64,1% d'ells *s'ha vist implicat de forma directa o indirecta en alguna baralla* (el 31,4% en el cas de les dones). Per contra, les dones han estat les que han reportat en molta major mesura haver viscut situacions relacionades amb les violències sexuals en els espais d'oci.

Taula 19. Situacions de risc viscudes

Situacions de risc viscudes			
	Total	Homes	Dones
He presenciat baralles o conductes violentes en alguna sortida de nit	94,10%	96,70%	90,90%
M'he vist implicat/da de forma directa o indirecta en alguna baralla*	49,10%	64,1%*	31,40%
M'he sentit assetjat/a sexualment*	26,90%	3,30%	54,4%*
He sigut irrespectuós/a amb algú amb qui desitjava intimar*	16,40%	26,1%*	5,10%
He patit una agressió sexista*	19,90%	5,40%	36,7%*
He pujat al cotxe o moto d'algú que havia begut o he conduït (moto o cotxe) havent begut	87,70%	91,30%	83,50%
He pujat al cotxe o moto d'algú que havia fumat o he conduït (moto o cotxe) havent fumat*	69,00%	77,2%*	59,50%
He mantingut relacions sexuals sense preservatiu	48,00%	46,70%	49,40%
He consumit drogues en hores d'estudi o de treball	26,90%	31,50%	21,50%
He gastat més diners dels que hauria de gastar	53,80%	59,80%	46,80%
He consumit massa algun dia	79,50%	84,80%*	73,40%
He tingut algun mal rotllo amb els meus pares per motiu del meu consum	26,90%	29,30%	24,10%
He tingut algun mal rotllo al centre escolar per motiu del meu consum	5,30%	6,50%	3,80%
He tingut algun mal rotllo amb els meus amics per motiu del meu consum o del seu	41,50%	46,70%	35,40%

*p-valor <0,05

PREVALENCES DE CONSUM: ALGUN COP A LA VIDA I DARRER MES

Pel que fa als consums entre la població de 20 a 34 anys enquestada a peu de carrer, en el cas dels *consums algun cop a la vida* destaca clarament l'alcohol per ser la substància que major prevalença presenta: un 100% dels homes enquestats l'ha provat algun cop a la vida, sent aquest el cas d' un 98,8% de les dones. Per la resta de substàncies, els homes presenten gairebé en totes majors prevalences d'haver-les provat algun cop a la vida respecte de les dones: pel que fa a les substàncies il·legals, destaca el cànnabis (86% dels homes i 76,5% de les dones) i seguidament la cocaïna (un 31,2% d'ells l'ha provat algun cop a la vida enfront el 21,2% d'elles). A continuació els homes han consumit per aquest ordre èxtasi (26,9% ells, i 17,6% elles), Speed (15,1%, tres vegades més que en el cas de les dones que han estat un 4,7%), i al·lucinògens (14% ells i 9,4% elles). Ni els inhalables ni la heroïna han estat reportats per cap enquestat/da.

Respecte dels *consums el darrer mes*, en aquest cas els consums dels homes superen també els de les dones per tots els casos. La substància més àmpliament consumida en general ha estat l'alcohol (el 90,3% dels homes i el 80% de les dones l'havia consumit en els darrers 30 dies), seguida pel tabac (43% ells i 34,1% elles) i el cànnabis (on s'observa una diferència de gènere força gran: el 31,2% dels homes enfront el 16,5% de les dones). La resta de substàncies presenta prevalences baixes, destacant en tot cas el consum d'èxtasi per part d'un 6,5% dels homes.

Taula 20. Prevalences de consum algun cop a la vida i el darrer mes, per gèneres

Prevalences algun cop a la vida i el darrer mes, per gèneres						
	Algun cop a la vida			L'últim mes		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
Tabac	87,1%	91,40%	82,40%	38,8%	43,00%	34,10%
Begudes energètiques	83,7%	88,20%	78,80%	22,5%	34,4%*	9,40%
Alcohol	99,4%	100,00%	98,80%	85,4%	90,3%*	80,00%
Cànnabis	81,5%	86,00%	76,50%	24,2%	31,2%*	16,50%
Èxtasi	22,5%	26,90%	17,60%	3,9%	6,50%	1,20%
Cocaïna	26,4%	31,20%	21,20%	1,1%	2,20%	0,00%
Speed	10,1%	15,10%*	4,70%	0,6%	1,10%	0,00%
Al·lucinògens	11,8%	14,00%	9,40%	0,00%	0,00%	0,00%
Tranquil·litzants	10,7%	10,80%	10,60%	1,1%	2,20%	0,00%
Inhalables	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Heroïna	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

*p-valor <0,05

Si ens fixem en les prevalences algun cop a la vida per grups d'edat, atenent especialment a les substàncies amb menor presència, que són èxtasi, cocaïna, speed, al·lucinògens i tranquil·litzants, cal destacar l'augment que es dona en el grup de 25 a 29 anys respecte al de 20 a 24 anys, especialment per les tres primeres.

En el cas de la cocaïna, mentre que en el grup de 20 a 24 anys l'han provat un 14,3% dels nois i un 0% de les noies, aquest percentatge passa a ser del 29,2% i 21,7% respectivament en el cas d'aquells/es entre 25 i 29 anys. Per al grup de 30 a 34 anys, la meitat dels homes ja l'ha provat algun cop a la vida i el percentatge de dones s'incrementa molt lleugerament respecte l'anterior grup, passant a ser del 23,5%. Per al cas de l'èxtasi, l'speed i els al·lucinògens els increments són similars encara que una mica més moderats.

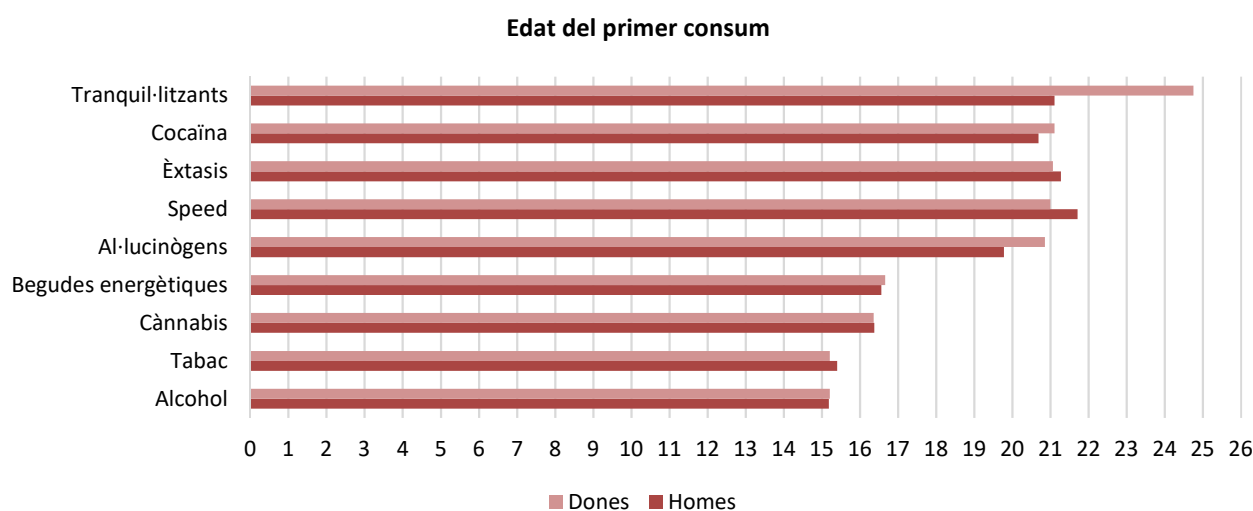
Taula 21. Prevalences de consum algun cop a la vida, per gèneres i grup d'edat

Prevalences algun cop a la vida, per gèneres i grups d'edat						
	De 20 a 24 anys		De 25 a 29 anys		De 30 a 34 anys	
	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
Tabac	91,40%	64,30%	87,50%	91,30%	94,10%	91,20%
Begudes energètiques	91,40%	89,30%	100,00%	82,60%	76,50%	67,60%
Alcohol	100,00%	96,40%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Cànnabis	85,70%	60,70%	83,30%	82,60%	88,20%	85,30%
Èxtasis	17,10%	7,10%	29,20%	21,70%	35,30%	23,50%
Cocaïna	14,30%	0,00%	29,20%	21,70%	50,00%	38,20%
Speed	8,60%	3,60%	16,70%	4,30%	20,60%	5,90%
Al·lucinògens	5,70%	0,00%	4,20%	17,40%	29,40%	11,80%
Tranquil·litzants	8,60%	7,10%	12,50%	13,00%	11,80%	11,80%

EDATS D'INICI

Respecte de les edats a les que els i les enquestades han assenyalat haver fet els primers consums, l'alcohol i el tabac serien les substàncies amb les que s'experimenta abans, amb una edat d'inici en ambdós casos propera als 15 anys. Seguidament, el cànnabis i les begudes energètiques tenen la seva edat d'inici al voltant dels 16 anys. La resta de substàncies es proven per primer cop al voltant dels 20-22 anys, excepte en el cas dels al·lucinògens per a les noies, les quals declaren haver-los provat a una edat mitjana de 19,78 anys (abans que els nois, que ho fan als 20,86 anys), i els tranquil·litzants, amb una mitjana d'edat de 24,75 anys (més tard que els nois, que ho fan als 21,11 anys).

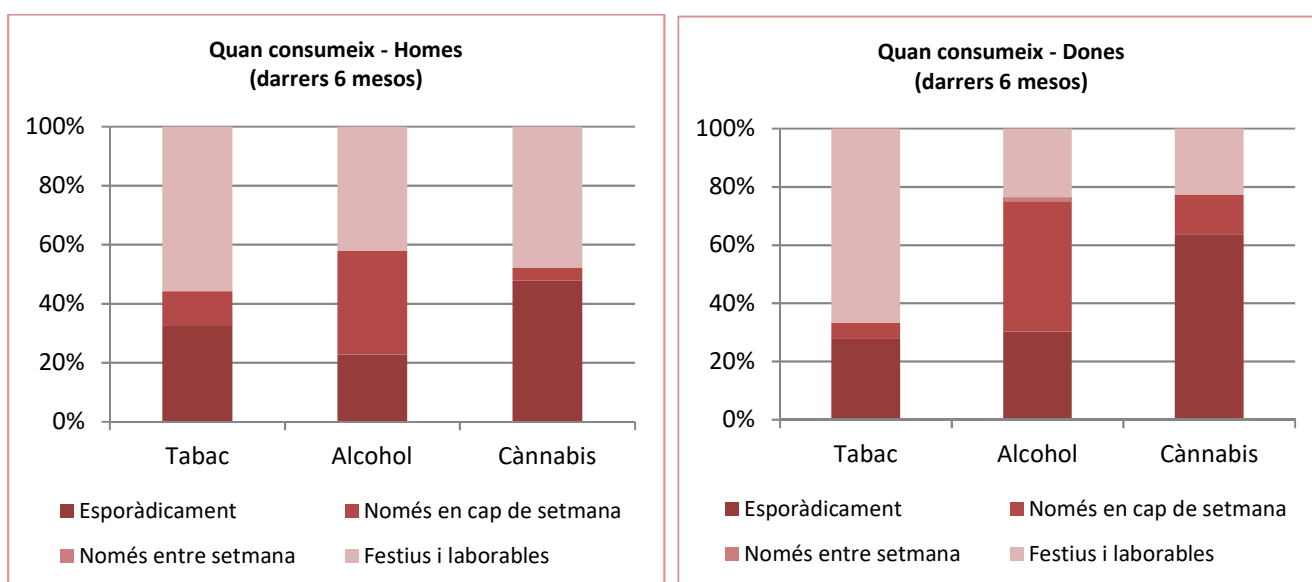
Gràfic 15. Edat del primer consum

FREQÜÈNCIES DE CONSUM

Per conèixer una mica més a fons les pautes de consum, atenent a les tres substàncies més consumides en els darrers 6 mesos, podem destacar diferents aspectes. Per gèneres la proporció de fumadors/es diaris (que han afirmat consumir tant festius com laborables) és força semblant, lleugerament major en el cas de les dones: 66,7% d'elles i 55,8% d'ells. En el cas de l'alcohol, un 42% dels homes en fa un consum tant en dies festius com laborables, mentre que en el cas de les dones això és així per un 23,7% d'elles, mostrant preferència pel consum només en caps de setmana (44,7%). El percentatge d'aquells/es que el consumeix esporàdicament està força igualat. Respecte del cànnabis, destaca clarament una majoria de consumidors habituals homes; gairebé la meitat d'ells (el 47,7%) afirma que en consumeixen tant entre setmana com en caps de setmana, percentatge que en el cas de les dones és del 22,7%. El seu consum de cànnabis és majoritàriament esporàdic (63,6%).

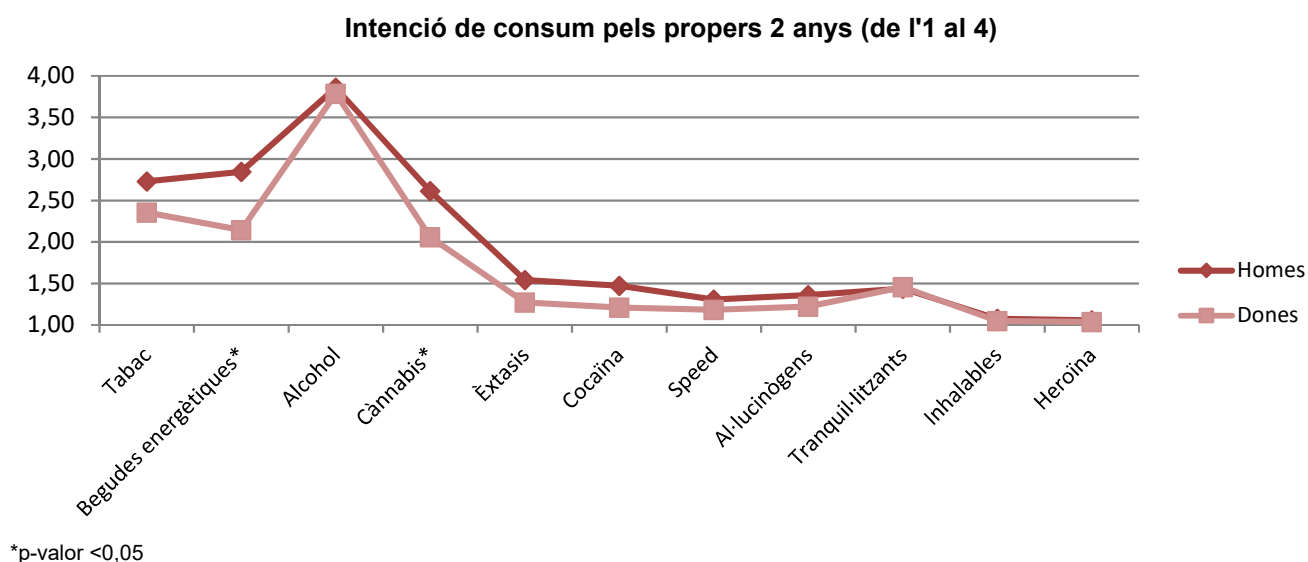
La resta de substàncies no s'han inclòs a les gràfiques per les baixes prevalences i perquè es repartien entre consums esporàdics i en caps de setmana.

INTENCIÓ DE CONSUM I PERCEPCIÓ DE FACILITAT EN L'ACCÉS A SUBSTÀNCIES

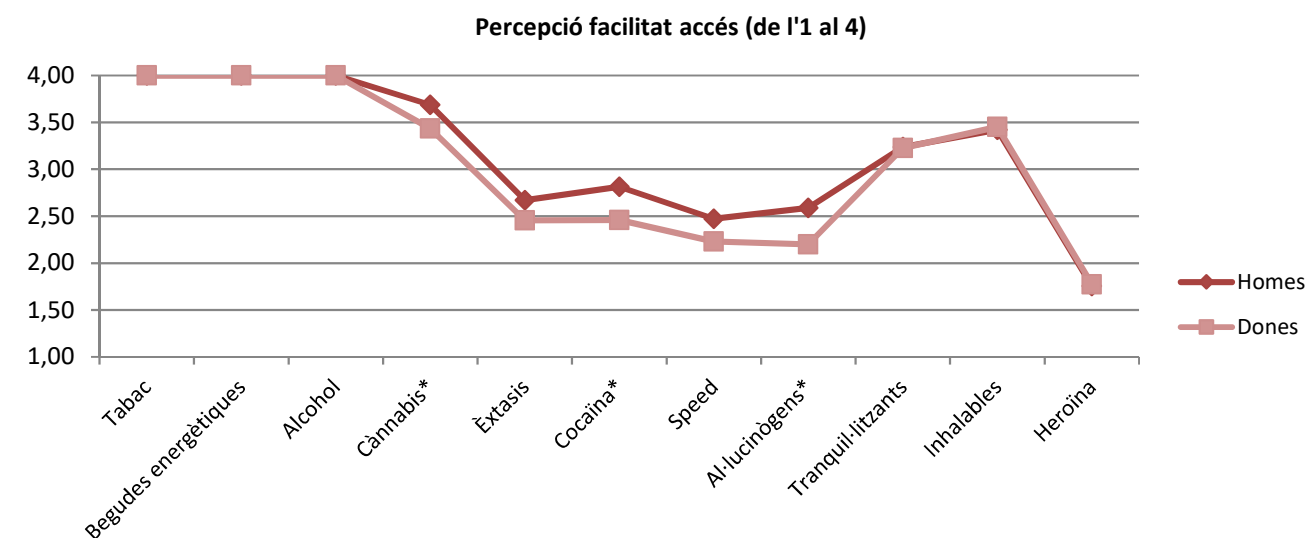
Sobre la intenció de consum per als propers dos anys, s'ha demanat en una escala de l'1 al 4 en què 1 és '*gens probable*' i 4 és '*molt probable*'. En el següent gràfic es mostren les mitjanes per gèneres i per substàncies. Com es pot observar, tant homes com dones valoren com molt probable el consum d'alcohol, que és el que ha puntuat més alt. En segon lloc trobem el tabac i les begudes energètiques, més probables de ser consumides per part d'homes, tot i que això passa en tota la resta de les drogues excepte pels tranquil·litzants, els inhalables i l'heroïna (aquestes dues, les que han puntuat més baix d'igual manera per homes i dones pel que fa a probabilitat).

El cànnabis ha estat la quarta substància que més alt ha puntuat, en el cas dels homes amb una xifra similar amb la que s'ha puntuat el tabac. És la substància per la que es detecta major diferència per gèneres per darrere de les begudes energètiques, tot i que les dones també l'han puntuat com la quarta més probable.

Respecte de la facilitat d'accés, en una escala de l'1 (*molt difícil*) al 4 (*molt fàcil*), el tabac, les begudes energètiques i l'alcohol han estat puntuades per tothom amb el màxim grau de facilitat en l'accés. Seguidament, el cànnabis és la substància il·legal més accessible amb una puntuació força elevada (mitjana total de 3,56), i per darrere trobem la cocaïna (mitjana total de 2,64), l'èxtasi (2,56), els al·lucinògens (2,39) i l'speed (2,35).

Per gèneres, els homes en general assenyalen tenir una major percepció de facilitat en l'accés a totes les substàncies, de manera significativa pel que fa al cànnabis, la cocaïna i els al·lucinògens.

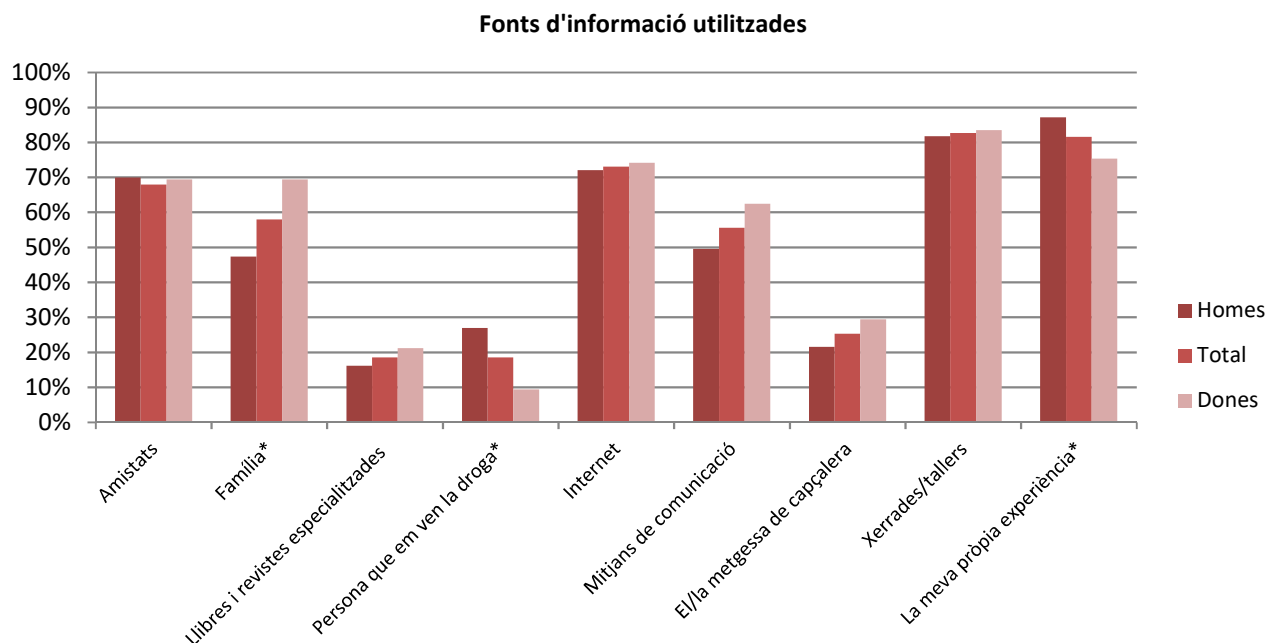
*p-valor <0,05

ACCÉS A LA INFORMACIÓ I ALS RECURSOS

Sobre l'accés a la informació, un 93,8% de la mostra ha rebut en algun moment algun tipus d'informació preventiva respecte les drogues.

En relació a les fonts de les quals s'ha obtingut aquesta informació, sobretot destaquen les *xerrades/tallers* (82,6%), la *pròpia experiència* (81,5% del total, el 87,1% dels homes i el 75,3% de les dones), *internet* (73%) i les *amistats* (67,9%). Els *mitjans de comunicació* i la *família* han estat escollits per una mica més de la meitat de la mostra, i en el cas de la família destaca clarament la preferència per part de les dones.

Per una altra banda, les fonts menys utilitzades són els *llibres i revistes especialitzades*, la *persona que ven la droga* (tot i que el 26,9% dels homes l'ha utilitzat, enfront el 9,4% de les dones) i el *metge o metgessa de capçalera* (25,3% en total).

*p-valor <0,05

Sobre el coneixement del recurs específic per a l'atenció a les drogodependències amb què compta la Vall del Tenes, el Pla de Prevenció de Drogues (PPD), una mica més de la meitat de les persones enquestades ha assenyalat que el coneix o n'ha sentit a parlar. Entre els homes el percentatge d'aquells que el coneixen és gairebé 10 punts major que entre les dones: 62,4% d'ells i 52,9% d'elles.

Taula 22. Coneixement del PPD per gènere

Coneixes o has sentit a parlar del PPD?	
Homes	62,40%
Dones	52,90%
Total	57,90%

Si ens fixem en el coneixement que en tenen per grup d'edat i gènere, s'observa que en el grup d'edat més jove, entre 20 i 24 anys, el percentatge total de qui coneix el PPD augmenta fins el 77,8% de la mostra amb molt poques diferències per gèneres, (segurament per la proximitat amb l'institut, on és més visible la seva tasca) i que aquest va decreixent a mesura que avancem en els grups d'edat.

En el cas del grup de 25 a 29 anys, mentre que 7 de cada 10 homes el coneix (el 70,8%), entre les dones trobem un percentatge força menor que no arriba a la meitat, el 43,5%. Per últim, en el grup d'edat de 30 a 34 anys és on es trobem els menors percentatges de persones que coneixen el PPD: un 39,7% del total.

Taula 23. Coneixement del PPD per gènere i grup d'edat

Coneixes o has sentit a parlar del PPD?			
	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	De 30 a 34 anys
Homes	77,1%	70,8%	41,2%
Dones	78,6%	43,5%	39,7%
Total	77,8%	57,4%	39,7%

RESUM DE LES ENTREVISTES A INFORMANTS CLAU

A continuació es presenta un resum dels principals resultats de les entrevistes als i les informants clau del territori, organitzats d'acord amb els principals temes sorgits al llarg d'aquestes. En l'annex es pot consultar l'informe qualitatiu extens, on s'hi inclouen les cites.

VALORACIÓ GENERAL DEL TREBALL DE PREVENCIÓ

- D'acord amb la informació extreta de les entrevistes a agents claus, la tasca realitzada fins al moment en el marc del PPD és valorada molt positivament per tots ells i elles.

COMUNICACIÓ EXTERNA I VISIBILITAT DEL PROGRAMA

- Ha sorgit la necessitat de donar-li una major visibilitat a la feina del PPD a la Vall del Tenes. Entre alguns/es agents hi ha la percepció que hi ha un desconeixement entre aquells professionals que no treballen temes més directament vinculats amb les drogues.

COORDINACIÓ ENTRE PROFESSIONALS I TREBALL EN XARXA

- Manquen espais periòdics de coordinació en els que poder planificar, marcar i unificar objectius, i avaluar les actuacions que s'estan duent a terme o s'han de dur a terme.
  - S'ha remarcat per part de professionals de Serveis Socials que caldria tornar a reprendre les Secretaries Tècniques anuals.
  - Àrea Bàsica de Salut han destacat la inexistència de mecanismes de seguiment de casos i coordinació amb serveis referents un cop s'han realitzat derivacions de pacients conjunts.
  - Els i les agents clau entrevistades han assenyalat la importància de trobar espais en els que hi estiguin representades les diverses àrees implicades per tal de conèixer què s'hi està fent, poder compartir recursos i projectes, unificar línies de treball i estratègies, tant a nivell intra-municipal com a nivell mancomunat, i arribar així a assolir un abordatge més comunitari i transversal.
  - Cal establir la celebració periòdica de consells polítics.

DETECCIÓ I INTERVENCIÓ

- Els i les agents clau han destacat sobretot la flexibilitat i adaptabilitat a situacions d'urgència, i la ràpida resposta amb la que es dona sortida a aquestes necessitats per part del PPD.
- Centres educatius

- Encara que no hi ha protocols clars i unificats de derivació, els circuits amb el PPD funcionen en quant a la immediatesa, però s'indica que seria bo comptar amb algun protocol.
- S'ha apuntat per part del professorat la necessitat de formació. En ocasions alguns/es professors/es es troben davant d'indicis de consums o d'altres problemàtiques similars (per exemple amb les TIC) i no tenen clar com actuar, tot i que en última instància es té clara la referència.
- Pantalles: s'indiquen dificultats en la intervenció per la manca de recursos de proximitat.
- Naturalesa multi-causal que hi ha darrere d'un ús abusiu o problemàtic d'alguna substància: casos en que es requereix d'una actuació holística, multidisciplinar i en xarxa, que en ocasions ha mancat.
- Dificultats en la intervenció quan als problemes amb el consum s'afegeixen altres problemàtiques relacionades amb la salut mental: s'hauria de reforçar la coordinació i el treball amb el CSMIJ per als casos de menors.
- ABS: dificultats en la intervenció quan es requereixen derivacions a serveis més especialitzats, com el CAS de Granollers, ja que el protocol existent demana que ha de ser el/la psiquiatra qui faci la derivació directa. Això alenteix el procés i pot fer que al final, el/la pacient acabi sense anar.
- Grup d'edat de 20 a 35 anys, no estan vinculats als serveis socio-sanitaris i es considera un grup prioritari en el que augmentar els esforços de detecció de consums i riscos, sobretot des d'ABS.
- En general, els i les professionals dels diversos àmbits (educatiu, salut, lleure) han assenyalat que rebre formació els hi podria facilitar la seva tasca.

PREVENCIÓ EN CENTRES EDUCATIUS

- Valoració molt positiva de l'activitat preventiva en el medi educatiu.
- La possibilitat de fer xerrades sota demanda, adaptades a les necessitats concretes que puguin anar apareixent al llarg del curs, és un dels aspectes positius més destacats.
- La metodologia utilitzada en les xerrades i tallers ha estat molt ben valorada per ser dinàmica, amena, reflexiva i propera a les realitats del jovent.
- La presència continuada als centres escolars ha possibilitat que hi hagi una figura de referent al territori, però el fet de programar i realitzar tantes activitats en instituts absorbeix gran part de la jornada del tècnic.
- No existeixen instruments estandarditzats d'avaluació de les activitats als centres de la Vall del Tenes.

PROGRAMA SALUT I ESCOLA

- Porta alguns anys sense implementar-se però se n'està duent a terme una prova pilot l'IES El Vern.
- Ha estat una de les accions que ha emergit com a més necessària i prioritària entre les professionals entrevistades de l'ABS, com a forma de millorar la seva presència entre la població en edat escolar i d'augmentar la seva implicació comunitària en actuacions preventives.

INTERVENCIONS COMUNITÀRIES

- Estands de festes majors molt ben valorats. S'assenyala que caldria reforçar la presència d'altres agents comunitaris com personal de joventut o de l'àrea de salut. El context d'oci nocturn s'ha identificat com prioritari.
- De les entrevistes es recull la percepció entre alguns àmbits professionals de que la pròpia implicació en la tasca preventiva a nivell comunitari podria augmentar, però que això necessita d'una quantitat considerable de recursos i de temps per part de les mateixes professionals que en moltes ocasions no és disponible. Aquest és el cas, per exemple, d'algunes educadores de Serveis Socials o del cas de la Comissió de Salut Comunitària de l'ABS.
- La prevenció comunitària és una línia de treball important que es marquen assolir a llarg termini per part de l'àmbit de salut, i que està prevista anar integrant en els propers anys.

EDUCADORS/ES DE CARRER

- La gran dispersió territorial ha estat destacada com un dels obstacles per a l'acostament i treball amb els joves que presenten problemàtiques relacionades amb el consum de substàncies – en tots els municipis en general –, i que s'han relacionat al mateix temps amb factors socials de l'entorn consistents sobretot en la manca de recursos municipals propers a les urbanitzacions on aquests i aquestes joves resideixen.
- A Lliçà d'Amunt i a Bigues i Riells ha sortit el tema dels educadors de carrer com una figura que seria pertinent per l'acostament a aquests/es joves.

OCI I LLEURE DELS MUNICIPIS

- L'oferta d'activitats d'oci i de lleure existent als municipis de la Vall del Tenes és insuficient, o si més no, es troba limitada a cert sector de la població juvenil: o bé per la dispersió territorial, o bé per limitació econòmica. A l'àmbit privat és on s'inverteix una part important del temps de lleure.
- La manca d'opcions per invertir el temps de lleure durant la setmana i els caps de setmana s'ha identificat per part dels agents clau com un dels principals factors de risc pel que fa al

consum problemàtic de substàncies i també amb altres conductes i hàbits poc saludables com el sedentarisme o l'addicció a les pantalles.

- Molts/es de les entrevistades han coincidit en assenyalar que haurien de reforçar-se i ampliar-se les possibilitats de lleure per fer-les més inclusives.

TREBALL AMB FAMÍLIES

- S'ha destacat la necessitat d'enfortir la vinculació amb les famílies per treballar sobre múltiples temes lligats a l'adolescència com poden ser la relació amb les drogues dels i les menors i els usos de les TIC.
- Existeix una demanda d'assessorament i de consultes per part de pares i mares que s'assenyala que podria funcionar millor en l'àmbit de l'ambulatori, disposant d'un servei d'assessorament que es pogués trobar en el centre mèdic de referència.
- Moltes famílies es troben mancades d'eines per comunicar-se amb els i les seves filles de manera adequada per treballar aquestes temes, i per això en alguns municipis s'han dut o s'estan duent a terme tallers d'habilitats parentals, que es valoren molt positivament com a metodologia.

USOS DE PANTALLES

- Molta preocupació per aquest tema entre els i les professionals. Es donen usos inadequats (conflictes de grup, cyberbullying, difusió inadequada de fotografies, gravacions...).
- La preocupació principal s'ha assenyalat especialment al voltant dels usos de les pantalles fora d'horari lectiu i, concretament, amb els videojocs en el cas dels nois. Hi ha una dificultat de les famílies per posar límits a aquests usos.
- Escassa proximitat de recursos específics on derivar casos, tant per població jove com adulta.
- Es reconeixen els usos positius de les pantalles, i que la línia de treball ha de ser fomentar els usos responsables. S'ha destacat la necessitat d'incloure la perspectiva de gènere en el treball amb pantalles.

ALCOHOL

- Població adolescent jove: genera molta preocupació el consum intensiu en caps de setmana en contextos recreatius (sobretot discoteques, a Granollers i Mataró). Les edats on s'identifica que comencen a fer-se és a 3r i 4t d'ESO.
- Percepció que hi ha molta normalització per part de les famílies respecte del consum d'alcohol dels seus fills/es.
- Altres contextos: festes dels espais joves (El Kaliu i La Cova), festivitats puntuals (Carnaval i Cap d'any) i l'àmbit dels domicilis privats.

- Festes majors: principal context local de consum. En general es percep que el consum d'alcohol està molt normalitzat durant les festes, i activitats com *La juguesca* (Lliçà d'Amunt) o el correbars (Lliçà de Vall) generen controvèrsia entre les persones entrevistades.
  - El botellón en festes majors ha aparegut com una problemàtica a Santa Eulàlia de Ronçana.
  - En altres municipis també es detecta però no suposa un problema. A Bigues i Riells s'ha realitzat intervenció en els espais de botellón repartint un kit de reducció de riscos.
- Es valora molt positivament la presència de l'estand informatiu del PPD durant les nits de Festes Majors. En la línia de la reducció de riscos, altres mesures que s'han esmentat en les entrevistes inclouen la formació per a la dispensació responsable de begudes a les associacions que s'encarreguen de gestionar les barres, i l'oferiment de menjar en aquestes al llarg de la nit.
- Consum d'alcohol en població adulta: es detecta com una problemàtica des de Serveis Socials i ABS, relacionats amb diversos factors socioeconòmics i personals. Diferències de gènere.
- Les professionals han reportat complicacions per a la intervenció en aquests casos, bé sigui perquè els manquen eines i formació específica, o bé perquè, com s'ha comentat anteriorment, hi ha dificultats per la derivació a recursos específics com el CAS, o bé perquè els abordatges necessaris sobrepassen l'àmbit estrictament de l'atenció sanitària. Es detecta una alta prevalença de patologies duals, sent un tema que genera força preocupació a nivell de la Vall del Tenes.

CÀNNABIS

- Seria la següent substància psicoactiva més consumida pels i les joves, per darrere de l'alcohol i el tabac.
- Els diferents municipis de la Vall del Tenes s'han caracteritzat per part d'algunes professionals com entorns facilitadors del cultiu de marihuana. Hi ha una gran normalització del cànnabis, molta disponibilitat i facilitat d'accés.
- Preocupació per alguns col·lectius d'adolescents dels diferents municipis que, tot i ser minoritaris, presenten pautes de consum problemàtic.
- S'han assenyalat les intervencions basades en la reducció de riscos com les més adients i la prevenció indicada, i com ja s'ha assenyalat, el treball en xarxa que impliqui diversos àmbits per poder treballar la motivació que hi ha al fons del consum problemàtic (falta d'expectatives, falta de recursos, dificultats en el context familiar...).

ALTRES SUBSTÀNCIES

- Entre la població d'edat més jove s'han esmentat sobretot consums de cocaïna (també entre població adulta) i, en menor mesura, d'èxtasi, molt lligats als contextos de Festes Majors o de discoteques i, per tant, esporàdics i recreatius.
- Ha sorgit en algun cas com a preocupant el consum de benzodiazepines entre les dones adultes, lligat també a un consum abusiu d'alcohol.
- En una entrevista a una referent de l'àmbit educatiu també s'ha esmentat la sobremedicalització i automedicació que fan alguns/es alumnes.

PLA ESTRATÈGIC D'ACCIÓ

ESTRUCTURA DEL PLA

El document que es presenta a continuació i que configura el document final del pla segueix la següent estructura:

- En una primera part es fa referència al marc legal i estratègic en què s'ha fonamentat l'elaboració del pla, tant a nivell europeu com estatal i autonòmic. Aquest apartat recull les principals directrius i atribució de competències que guien les polítiques públiques en matèria de prevenció del consum de substàncies i promoció de la salut i que, per tant, han determinat també l'orientació del present pla.
- En la segona part es defineix de quina estructura de funcionament i quina organització es dotarà el pla.
- La tercera part conté el pla estratègic d'acció d'acord amb els eixos fonamentals consensuats, els objectius a assolir en cada eix, i la prioritització d'actuacions realitzada a través del procés participatiu. S'estableix per a cadascuna d'elles quines àrees o quins/es agents han d'estar implicats/des, així com el sistema d'indicadors i de registres.
- Finalment, en la quarta part s'estableix quin serà el sistema d'avaluació i de seguiment.

BASES LEGISLATIVES I COMPETÈNCIES LEGALS

En l'àmbit municipal, les competències locals en matèria de drogues estan marcades per les següents normatives tant estatals com autonòmiques, que atorguen als ens locals la plena competència pel desenvolupament de polítiques adreçades a la prevenció, a la prestació de serveis i a la reinserció social, així com també a la promoció d'accions formatives i d'intervenció en el consum de drogues:

- **Llei 20/1985 de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència** (modificada parcialment per les lleis 10/1991, 8/1998 i 1/2002), que constitueix l'eix normatiu vertebrador del conjunt de mesures del Pla català de drogodependències. Atorga als ens locals la realització d'accions d'informació, prevenció i educació en la població (articles 4.3, 5, 6, 7 i 8).
- El Decret 69/1987, de 20 de febrer, pel qual es detallen coles i altres productes industrials inhalables amb efectes euforitzants o depressius.
- La **Llei 10/1991, de 10 de maig, de modificació de la Llei 20/1985, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència**, que va modificar el règim sancionador per adequar les sancions a la graduació i quantia que estableix la Llei 14/1985, de 25 d'abril, general de sanitat, i aconseguir un efecte dissuasiu

més gran, alhora que s'introduïen mesures noves que limitaven el consum de tabac i begudes alcohòliques, en atenció a les circumstàncies socials del moment.

- El **Decret 235/1991, de 28 d'octubre, de desplegament de la Llei 10/1991, de 10 de maig**, pel qual es regulen les advertències, els missatges dissuasius, els logotips i la senyalització sobre el tabac i les begudes alcohòliques.
- El **Decret 266/1991, d'11 de desembre, pel qual es regula la capacitat sancionadora que preveu la Llei 20/1985, de 25 de juliol, parcialment modificada per la Llei 10/1991, de 10 de maig**.
- La Llei general de l'Estat 34/1988, d'11 de novembre, de reglamentació de la publicitat (articles 8.4 i 8.5).
- La **Llei 8/1998, de 10 de juliol, de segona modificació de la Llei 20/1985, de 25 de juliol**, que amplia la prohibició del consum de begudes alcohòliques en determinats establiments i restringeix aquesta activitat i la de subministrament durant les hores nocturnes en alguns establiments oberts al públic. També s'estableix la intervenció dels municipis en la regulació de les limitacions esmentades.
- La **Llei 1/2002, d'11 de març, de tercera modificació de la Llei 20/1985, de 25 de juliol**, que estableix mesures limitadores noves amb vista a la protecció dels joves com a grup social més vulnerable davant dels productes que generen dependència. (Prohibició de venda i subministrament de begudes alcohòliques a menors de 18 anys.)
- **Decret legislatiu 2/2003, del 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya**, que és la que defineix les competències municipals en matèria de salut pública. Concretament, en l'article 7 s'especifica
- El **Decret 32/2005, de 8 de març, pel qual es regula la senyalització de les limitacions en la venda de begudes alcohòliques** en establiments i màquines expenedores.
- **Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de Salut Pública**, que estableix un nou marc de col·laboració entre l'Agència de Salut Pública de Catalunya i els ens locals. En l'article 6 defineix quines són les prestacions en matèria de salut pública, d'entre les que s'esmenten, en el punt 3 apartat h): la "promoció dels factors de protecció i prevenció dels factors de risc davant les substàncies que poden generar abús, dependència i altres", i en l'apartat r) la "promoció i protecció de la salut infantil i adolescent i prevenció dels seus factors de risc".
- La **Llei 14/2010, de 27 de maig dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència**, que limita la venda d'alcohol i tabac i estableix que han de protegir-se de la publicitat d'aquests productes.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES D'ALTRES ADMINISTRACIONS

El pla s'emmarca en les següents línies estratègiques en matèria de polítiques de prevenció i d'assistència, des de l'àmbit europeu fins l'àmbit estatal, autonòmic i provincial:

- **Estrategia Europea sobre drogas 2013-2020**, que té com objectiu contribuir a la reducció de la demanda i l'oferta de droga en la UE, així como a reduir els riscos i perjudicis socials i per la salut. Parteix de tres premisses transversals: la coordinació, la cooperació internacional i la investigació, la informació, el control i l'avaluació.
- **Estrategia Nacional sobre Adicciones 2017-2024**, del Plan Nacional sobre Drogas, que es proposa com el marc d'actuació per al desenvolupament de les polítiques sobre addiccions que s'han d'implementar en tot el conjunt de l'estat espanyol, des de les administracions autonòmiques fins les locals.

Els seus objectius generals són retardar l'edat d'inici a les addiccions; reduir els danys associats al consum de substàncies que tenen potencial addictiu i els causats per conductes addictives; i disminuir la presència i el consum de substàncies addictives. Pel que fa a l'àmbit de la prevenció i reducció de riscos, es planteja els següents objectius específics:

- Reduir la presència i la promoció de les substàncies i altres conductes que puguin generar addicció.
- Limitar l'accés dels i les menors a les substàncies i conductes que puguin generar addicció.
- Promoure una consciència social envers els riscos i danys causats per les addiccions, i especialment pel que fa al risc associat a determinades conductes addictives (TICs i jocs), comptant amb la participació ciutadana.
- Reduir la percepció normalitzada envers el consum de drogues, sobretot alcohol i cànnabis, i entre els i les menors.
- Potenciar el desenvolupament d'habilitats i capacitats personals per fer front als consums i altres conductes potencialment addictives.
- La promoció d'hàbits i de conductes saludables, dels usos responsables de les TIC, i de les opcions d'oci saludables.
- La detecció precoç i la prevenció de consums de risc.

Aquesta estratègia es contempla d'aplicació en diferents àmbits com: comunitat educativa, famílies, llocs de treball, el sistema sanitari, els contextos d'oci i lleure comunitari, els contextos d'oci privat, i la comunitat en general. La població diana són joves i menors, dones (especialment en edat reproductiva i embaràs), població adulta en la que s'observa major consum, població reclosa i professionals de l'hoteleria.

Respecte dels objectius específics que guien les actuacions en matèria d'atenció, es ressalta que aquesta ha de donar-se de manera integral i ser multidisciplinar, garantint una assistència de qualitat i adequada a les necessitats de les persones ateses. En aquest eix, els objectius específics són els següents:

- Garantir una assistència integral de qualitat a través de la coordinació de la xarxa de tractament d'addiccions amb la resta de sistema sanitari; la millora en la intervenció i

seguiment en els serveis socials i sanitaris; la integració dels plans de salut comunitària en l'abordatge d'addiccions; i l'avaluació de les actuacions.

- Consolidar la incorporació a la xarxa assistencial de l'atenció a les noves addiccions (amb o sense substàncies).
- Fomentar una assistència integral a partir d'itineraris personalitzats.
- Garantir la qualitat i l'ajustament a l'evidència en totes les actuacions.
- Incloure la perspectiva de gènere en tots els nivells del procés assistencial.

Els contextos d'actuació són fonamentalment l'àmbit sociosanitari, el penitenciari i el laboral, i pel que fa a la població diana s'esmenten els següents grups: adolescents i joves, dones, persones amb addiccions cròniques i/o comorbiditat, població major d'edat i sobretot majors de 64, població reclosa, minories ètniques.

Cal fer esment, també, a l'eix de coordinació, que fa èmfasi al treball conjunt entre diferents nivells de l'administració pública i, concretament, amb la coordinació entre Comunitats Autònomes i ens locals amb plans propis per garantir la continuïtat de les accions. Pel que fa a la gestió del coneixement, el pla marca com objectiu el desenvolupament de sistemes d'informació i de registre sobre consum i addiccions, i garantir la formació actualitzada als diferents col·lectius de professionals i altres agents socials implicats en la prevenció, l'atenció i/o el tractament.

- **Estratègia nacional de prevenció: consum de drogues i riscos associats (2008) de Catalunya.** Aquesta estratègia és fruit del recull de propostes treballades entre professionals, experts/es, representants d'institucions i altres sectors implicats en totes les actuacions adreçades a prevenir o disminuir el consum global de drogues a Catalunya. L'estratègia inclou, per tant, totes aquelles actuacions estratègiques, programes i activitats anticipants a situacions potencialment millorables en relació amb les drogues, sota un model conceptual de salut pública i de promoció de la salut de base comunitària. Els objectius generals que es marca són:
  - Reduir la prevalença de consum de les diferents substàncies psicoactives.
  - Retardar l'edat d'inici a aquest consum.
  - Reduir riscos i efectes adversos sanitaris i psicosocials per als consumidors experimentals, ocasionals i habituals.
  - Minimitzar els danys associats a l'addicció.
- **Pla integral d'atenció a les persones amb trastorn mental i addiccions de Catalunya (2017-2019),** que estableix la Línia Estratègica 2. *Promoció de la integració de les intervencions dels serveis de salut, socials i educatius de la petita infància, de la població en edat escolar i de l'adolescència amb especial risc o vulnerabilitat, i les seves famílies.* Especialment en els objectius 2.5 i 2.6, relatius a la necessitat de prevenir les noves

patologies relacionades amb l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, i a l'impuls de programes de promoció que potenciïn les capacitats parentals de les famílies i afavoreixin entorns familiars saludables.

- **Pla de Salut de Catalunya (2016-2020)**, que estableix com a àrea prioritària d'actuació la salut infantil i de l'adolescència en persones en situació de vulnerabilitat, posant èmfasi especial en les actuacions preventives i de promoció de la salut en l'àmbit comunitari i escolar, que actuïn sobre el benestar emocional, i la potenciació de les xarxes socials.

El pla assenyala la pertinència de realitzar actuacions selectives en aquells infants i adolescents que no són accessibles des de l'entorn d'escolarització habitual, com ho són aquells que presenten alts nivells d'absentisme, atenent als diferents determinants en salut i la seva variació d'acord amb la situació socioeconòmica. Fixa com un dels eixos de treball l'elaboració d'un model de promoció i prevenció de la salut en infants i joves fills de pares amb trastorns mentals greus i/o addiccions, o víctimes d'abús o de violència.

En la línia de Salut Pública, es planteja un programa de reforç en atenció primària de les deteccions de consum d'alcohol i d'altres drogues, identificant els diagnòstics precoços com una de les polítiques més rendibles en l'abordatge dels problemes derivats d'aquests consums.

- **Xarxa Local de Prevenció de les drogodependències de la Diputació de Barcelona.** La xarxa neix amb el propòsit de facilitar la implementació i desenvolupament, en el món local, de serveis i programes de prevenció comunitària i fomentar-ne l'equitat per tota la ciutadania de la província, al mateix temps que es garanteix l'homogeneïtzació dels sistemes de gestió del territori i es desenvolupen en conjunt activitats de formació, innovació, tractament de la informació, protocols i avaluació. Parteix de la incorporació de tots els actors socials que estan involucrats d'alguna manera amb la prevenció de drogodependències, des de les administracions locals fins al teixit associatiu, les entitats privades o la xarxa de voluntariat.

Les finalitats principals de la xarxa són:

- Impulsar la prevenció de les drogodependències en l'àmbit local
- Estratègia del món local en la prevenció de drogodependències.
- Esdevenir el marc de cooperació local per al desenvolupament conjunt de polítiques socials i fomentar la participació de la societat civil.
- L'equitat com a repte en el conjunt del territori.
- Sumar els esforços dels diferents agents del territori i compartir recursos.
- Apostar pel creixement i per la qualitat dels serveis.

PRINCIPIS RECTORS DEL PLA

1	Abordatge holístic	Cal entendre el consum de substàncies com el resultat d'un procés d'interacció bio-psico-social, en què la relació no es dona tan sols entre una substància i un individu si no que ha de ser contextualitzada, com a part de pràctiques socials i de significació col·lectives. Per tant, les accions i intervencions hauran de tenir en compte tots els factors individuals, socials, econòmics, culturals, etc. associats al fenomen de les drogues, responent als diferents moments i necessitats de les persones que en fan algun consum.
2	Promoció de la salut	Les accions i estratègies previstes en el pla parteixen d'una mirada proactiva i preventiva fonamentada en la potenciació de les capacitats de les persones i enfocada a la salut, que promogui la seva autonomia i la seva capacitat de decisió envers aquesta. De la mateixa manera, estan adreçades no només al factor individual, si no a la creació d'entorns saludables i a la influència en factors estructurals d'origen social, polític i econòmic que determinen les oportunitats en salut de la població.
3	Equitat i solidaritat	El pla contempla l'accés garantit i en condicions d'igualtat a totes les persones a la informació, atenció i assessorament en matèria de drogues o addiccions a les pantalles, amb especial consideració cap a aquells col·lectius més vulnerables, per tal de reduir les desigualtats socials existents.
4	Perspectiva de gènere	La perspectiva de gènere s'aplicarà de manera transversal i es tindrà en compte en l'anàlisi dels factors de risc i de protecció relacionats amb el consum de drogues i amb els usos de pantalles, així com en el disseny de les accions previstes en el marc del pla, la seva implementació, i l'avaluació i el seguiment.

5	Participació social i coresponsabilitat	El disseny, la implementació, el seguiment i l'avaluació han de comptar amb la implicació significativa de tots els agents socials: institucions, serveis, agents comunitaris, col·lectius i associacions, així com les pròpies persones usuàries. S'ha de tendir cap al pluralisme en la provisió de serveis i accions complementaries, la governança i el treball en xarxa.
6	Recerca, informació i coneixement	Es tindrà present la complexitat del fenomen i les accions i estratègies s'adaptaran a la realitat existent tot partint de l'evidència. Es garantiran els mecanismes de recopilació d'informació pertinents per realitzar en tot moment, de manera fonamentada, les actuacions.
7	Flexibilitat i adaptació	El pla ha de ser adaptable a les diferents necessitats i realitats emergents de la població, entenent que el fenomen que l'ocupa és canviant i dinàmic. Ha de tenir present, també, l'heterogeneïtat de la població usuària i els aspectes d'entorn de risc en que es troben les persones.
8	Interdisciplinarietat i intersectorialitat	Contempla la contribució de tots els actors socials i sectors professionals involucrats en la promoció de la salut de la població i el seu benestar, impulsant un enfocament interdisciplinari que permeti una actuació planificada, coordinada, i complementaria entre diferents àmbits d'actuació i de coneixement.
9	Transversalitat	Tots els actors que estan involucrats en el pla han d'incorporar la mateixa visió, objectius i plantejaments estratègics per garantir-ne el seu assoliment.
10	Qualitat	Les estratègies d'intervenció han de partir de l'evidència i disposar del personal i els recursos necessaris per tal de garantir l'aplicabilitat i assoliment d'objectius del Pla.
11	Seguiment i avaluació	Per tal de garantir la pertinença, efectivitat i qualitat de les estratègies i accions proposades pel Pla, es desenvoluparan accions de seguiment i avaluació que seran revisades de manera periòdica.

FUNCIONAMENT I ESTRUCTURA DEL PLA

El Pla de Prevenció de Drogodependències de la Vall del Tenes (2019-2022) es dotarà dels següents òrgans que n'han de garantir la seva planificació, execució, seguiment i avaluació:

GRUP MOTOR DEL PLA

El grup motor del pla està format pel tècnic de Prevenció de la Mancomunitat i les quatre referents de les àrees de benestar/acció social de cadascun dels municipis. Comptarà, també, amb el suport tècnic de la Diputació de Barcelona. El grup motor es reunirà al llarg de l'any tantes vegades com sigui convenient, i la seva funció és:

- Seguiment i dinamització de les accions del Pla.
- Mantenir una via informativa sobre les activitats que es desenvolupen.
- Reunir-se periòdicament per fer el seguiment del pla quadriennal i l'avaluació del pla anual de treball.
- Presentar a la comissió tècnica l'avaluació del pla de treball anual i la proposta per la definició del següent pla de treball anual.
- Presentar a la comissió política l'avaluació de les activitats desenvolupades al llarg de l'any i la proposta de pla de treball per l'any següent.

COMISSIÓ TÈCNICA

La comissió tècnica és l'òrgan participatiu i propositiu, encarregat del debat, discussió i formulació de propostes respecte de la prevenció als municipis. L'existència d'aquesta comissió ha de garantir l'acció coordinada en el disseny, la planificació, l'avaluació i el seguiment d'activitats preventives en matèria de drogues i usos de pantalles.

Està formada pel tècnic de prevenció de la Mancomunitat, i per tècnics referents dels diferents àmbits municipals (dels quatre municipis) implicats en la implementació del Pla (representants de Serveis Socials; representants de l'Àrea Bàsica de Salut i del programa Salut i Escola; representants dels Centres Educatius; referent de l'EAP; representants de la Policia Local i Mossos d'esquadra; representants de l'Àrea de Joventut/esports).

La comissió tècnica es reunirà periòdicament, amb una temporalitat a definir semestral per:

- Fer el seguiment i l'avaluació de procés de les activitats que s'estan duent a terme al llarg de l'any.
- Fer una valoració i avaluació final, de la que s'han d'extreure els suggeriments i les propostes adients, que hauran de servir al grup motor per realitzar l'avaluació del pla anual i definir una proposta per al proper pla.

Es preveu, a més a més, la creació de **Taules de Prevenció municipals**, formades pels i les agents que pertoquin i que estiguin implicats/des en el pla, dintre de cada municipi en concret. La creació d'aquestes està subjecta a la pertinença local. Les taules estaran coordinades i dinamitzades pel tècnic de prevenció de la mancomunitat i hi podran participar tant aquells/es professionals de l'àmbit municipal com altres agents socials rellevants (p.ex. entitats o associacions culturals, esportives, juvenils... dels municipis).

La finalitat d'aquestes taules és garantir l'actuació preventiva coordinada i informada, el treball en xarxa i l'aprofitament de recursos, així com l'abordatge de problemàtiques o assumptes municipals que requereixin d'un treball específic.

COMISSIÓ POLÍTICA

Està integrada pels representants polítics dels quatre municipis que s'hagin designat. És el màxim òrgan de decisió del pla, i en són les seves funcions:

- Aprovar el pla de treball anual que presenti la comissió tècnica.
- Dotar anualment de suport econòmic al pla de drogues per el desenvolupament de les activitats.
- Proposar els projectes que es considerin prioritaris per al pla.

OBJECTIUS I EIXOS ESTRATÈGICS DEL PLA

Els **objectius generals** del pla són:

- Dotar a la població de la Vall del Tenes dels recursos i la informació necessaris per prevenir el consum de substàncies o reduir-ne els riscos i danys associats, així com per evitar l'aparició de problemàtiques relacionades amb els usos de pantalles.
- Disposar d'un instrument per l'anàlisi, la planificació, la prevenció i la intervenció del fenomen del consum de drogues i riscos associats entre la població de la Vall del Tenes.

Per a l'assoliment d'aquests objectius, s'han definit 5 eixos estratègics. A cadascun d'aquests eixos estratègics hi corresponen diferents objectius específics que han d'afavorir la consecució de l'objectiu general.

EIX 1: COORDINACIÓ, PLANIFICACIÓ I DIFUSIÓ

La creació de mecanismes de gestió, planificació i avaluació coordinada de les accions en matèria de drogues i altres addiccions és una de les necessitats clau a les que ha de donar resposta el pla. Cal, també, garantir que aquest instrument s'estableixi i es visibilitzi com un referent en l'assessorament per la població de la Vall del Tens. Els objectius específics d'aquest eix són:

- Continuar amb la feina preventiva, garantint el treball en xarxa i la feina coordinada entre tots i totes les agents que intervenen en l'àmbit de les drogues.
- Assolir una estratègia comunitària en l'abordatge del consum de substàncies, els usos addictius de pantalles i la promoció d'hàbits saludables.
- Establir una estratègia de comunicació per visibilitzar i donar a conèixer el Pla entre la població de la Vall del Tenes.

EIX 2: PREVENCIÓ I REDUCCIÓ DE RISCOS

L'activitat preventiva cal que es contempli i que es doni de manera transversal als diversos àmbits d'actuació (familiar, educatiu, comunitari, i de l'oci i el temps de lleure...), adequant-se a les especificitats de cadascun, i integrant una perspectiva de promoció de la salut i de foment d'actituds i d'hàbits saludables. Els objectius específics d'aquest eix són:

- Proporcionar a l'alumnat escolaritzat a la Vall del Tenes l'accés a la informació sobre el consum de substàncies i usos de pantalles, que els hi permeti gestionar la seva relació amb aquestes.
- Implicar a les famílies en la prevenció del consum de substàncies i d'abusos de pantalles.
- Incrementar els factors de protecció relacionats amb el lleure i oci.

- Impulsar el treball en medi obert.
- Promoure canvis culturals envers el consum de substàncies, fent-ne incidència en la seva normalització social.
- Mantenir i reforçar l'acció preventiva i de reducció de riscos en l'àmbit de l'oci nocturn i contextos festius.

EIX 3: ATENCIÓ I ASSESSORAMENT

Un dels aspectes fonamentals del pla és el de garantir una atenció integral i de qualitat, adaptada a les necessitats de les persones consumidores o amb altres circumstàncies, per a la qual cosa és indispensable l'existència de mecanismes de detecció, atenció i derivació eficaços entre serveis i recursos. Els objectius específics d'aquest eix són:

- Potenciar les deteccions, l'atenció i les derivacions a serveis i recursos especialitzats, en cas que sigui pertinent, de les persones que fa un ús problemàtic de substàncies.
- Referenciar el Pla entre tots i totes les professionals de la Vall del Tenes en matèria d'atenció i intervenció en cas de consum.
- Dotar tots i totes les professionals que treballen en l'àmbit de les drogues de la informació sobre els recursos disponibles al territori.
- Oferir informació i assessorament a famílies, joves i població en general respecte del consum de substàncies.
- Garantir una assistència integral a les necessitats d'aquelles persones que conviuen amb altres problemàtiques de salut mental a més a més d'alguna relacionada amb el consum de substàncies.

EIX 4: FORMACIÓ

La formació i informació continuada dels i les agents socials que intervenen en els diferents àmbits és clau per a proveir-los de les habilitats i competències necessàries a l'hora de prevenir, detectar i intervenir en casos de consum de substàncies o d'usos problemàtics de pantalles. Els objectius específics d'aquest eix són:

- Proporcionar informació i formació als i les agents socials que incideixen d'alguna manera en detecció, prevenció, intervenció o assessorament en casos de consum de substàncies o usos de pantalles.
- Formació d'agents de salut joves per a facilitar l'acció preventiva realitzada entre el grup d'iguals.

EIX 5: INVESTIGACIÓ I CONEIXEMENT

El pla és un instrument flexible i adaptable que ha de poder donar resposta a les necessitats de la població en diferents moments. Per a això es veu necessària la creació d'un sistema propi

d'informació i coneixement, que permeti conèixer la realitat sobre els consums i les dinàmiques de la població en relació a les drogues i als hàbits entorn les TIC. L'objectiu específic d'aquest eix és:

- Disposar d'informació real i actualitzada sobre els consums al territori que permeti revisar i, si escau, adaptar les actuacions preventives.

EIX 1 – COORDINACIÓ, PLANIFICACIÓ I DIFUSIÓ

1. Continuar amb la feina preventiva, garantint el treball en xarxa i la feina coordinada entre tots i totes les agents que intervenen en l'àmbit de les drogues.
2. Assolir una estratègia comunitària en l'abordatge del consum de substàncies, els usos addictius de pantalles i la promoció d'hàbits saludables.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	• Creació del Grup Motor del Pla: educadors/es socials referents dels quatre municipis i tècnic referent del PPD. <i>(execució a curt termini)</i> • Creació de la comissió tècnica del pla: tècnics referents dels diferents àmbits municipals implicats en la implementació del pla (representants de Serveis Socials; representants de l'Àrea Bàsica de Salut i del programa Salut i Escola; representants dels Centres Educatius; representants de la Policia Local i Mossos d'esquadra; representants de l'Àrea de Joventut/esports). <i>(execució a curt termini)</i> • Creació del consell polític del pla <i>(execució a curt termini)</i>. • Elaboració de plans de treball anuals i memòries anuals d'avaluació. <i>(execució a curt termini)</i> • Creació, si escau, de Taules de prevenció municipals.	<u>Grup motor</u> • N° de reunions anuals. • N° i perfil de les persones vinculades . • Memòria d'avaluació anual del pla. • Propostes presentades per a l'elaboració del pla anual. • Pla de treball anual elaborat. <u>Comissió tècnica</u> • N° de reunions. • N° i perfil de les persones vinculades. • Informes d'avaluació anuals del pla. <u>Consell polític</u> • N° de reunions. • N° i perfil dels i les assistents. <u>Taules de prevenció municipals</u> • N° taules creades. • N° i perfil de les persones assistents. • N° de reunions de les taules.
ÀREES/AGENTS IMPLICATS	Grup motor: tècnic de prevenció de la Mancomunitat i educadors/es referents de l'àrea de benestar/acció social de cada municipi. Comissió tècnica: referents municipals i tècnic de prevenció de la mancomunitat. Àrea de Serveis Socials; Àrea de Joventut; referents de Centres educatius; Àrea de Salut; Cossos de seguretat (policia local i mossos d'esquadra) Taules de prevenció municipals: tècnic de prevenció de la Mancomunitat i referents de cada municipi (centres educatius, joventut, ABS, policia local, serveis socials).	SISTEMA D'INFORMACIÓ Actes de constitució del grup motor, comissions i consell polític. Actes de les reunions. Quadre de comandament. Memòria anual. Plans d'actuació anuals.

3. Establir una estratègia de comunicació per visibilitzar i donar a conèixer el Pla entre la població de la Vall del Tenes.			
LÍNIES D'ACTUACIÓ	• Elaboració i/o difusió en tots els àmbits municipals de material informatiu sobre el Pla. <i>(En curs)</i> • Habilitar un espai a totes les pàgines web municipals on es garanteixi la presència del Pla. <i>(En curs)</i> • Difusió de la posada en marxa del pla via els canals propis del PPD: xarxes socials, pàgina Web. <i>(execució a curt termini)</i> • Coordinació amb les àrees de comunicació municipals per garantir una correcta difusió de les activitats que es duen a terme en el marc del Pla. <i>(En curs)</i> • Coordinació amb els mitjans de comunicació locals (televisió, ràdio, premsa) per donar visibilitat i difusió a les activitats que es duen a terme en el marc del pla. <i>(En curs)</i>	INDICADORS D'AVALUACIÓ	• N° i tipus de material de difusió elaborat/distribuït. • Presència de material informatiu sobre el pla en diferents espais/equipaments (instituts, escoles, CAP, Centres Cívics, Espais Joves, biblioteques...) municipals. • Presència de la pàgina web del pla a les 4 pàgines web municipals. • N° posts/publicacions al Twitter, FB i altres canals de difusió propis del PPD. • N° de notícies a les 4 pàgines web municipals relacionades amb activitats/continguts del PPD. • N° de notícies als mitjans de comunicació locals relacionats amb les activitats/continguts del PPD.
ÀREES/AGENTS IMPLICATS	Tècnic de Prevenció de la mancomunitat; Regidories de comunicació dels ajuntaments; Mitjans de comunicació locals	SISTEMA D'INFORMACIÓ	Memòria anual. Registre dels impactes de difusió en els diferents canals. Registre dels materials editats/repartits.

EIX 2 – PREVENCIÓ I REDUCCIÓ DE RISCOS

4. Proporcionar a l'alumnat escolaritzat a la Vall del Tenes l'accés a la informació sobre el consum de substàncies i usos de pantalles, que els hi permeti gestionar la seva relació amb aquestes.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	• Manteniment de la tasca preventiva que es realitza en els instituts, adreçada a reforçar l'adquisició d'habilitats socials, la gestió emocional, i el desenvolupament de la capacitat crítica, de manera adaptada a cada curs educatiu, i amb atenció a la perspectiva de gènere. <i>(en curs)</i> • Reforç de les activitats preventives en educació primària, amb èmfasi en l'adquisició d'habilitats socials i emocionals, la promoció i adquisició d'hàbits saludables, i la gestió i ús responsable de les pantalles. <i>(en curs)</i> • Implementació del programa Salut i Escola en els cinc instituts de la Vall del Tenes: presentació entre l'alumnat de la posada en marxa del servei; presència periòdica de les professionals de salut en els centres; habilitació de la consulta per e-mail. <i>(execució a curt termini/urgent)</i> • Continuar amb les activitats de sensibilització i prevenció que es duen a terme puntualment (PIDCES) en relació a la celebració dels diversos dies mundials, promovent el treball conjunt entre les professionals de joventut i de salut. <i>(en curs)</i> • Disseny de projectes específics per treballar de manera transversal al currículum, des de l'àmbit educatiu, qüestions relacionades amb el consum de substàncies i amb els usos de les pantalles. <i>(en curs)</i>	INDICADORS D'AVALUACIÓ	<u>Instituts i CEIPS</u> • N° d'activitats realitzades, per tipologia i curs d'implementació. • N° d'alumnes participants/assistents a cada activitat. • Grau de satisfacció i valoració de l'alumnat en relació amb l'activitat. • Grau de satisfacció i valoració del professorat en relació amb l'activitat. • Valoració qualitativa al tancament del curs escolar. <u>Salut i Escola</u> • N° de centres amb presència periòdica del/a professional referent del programa. • N° de presentacions als IES sobre el programa. • N° de consultes ateses als IES. • Grau de satisfacció dels i les professionals. <u>PIDCES</u> • N° d'intervencions realitzades en les hores del pati. • N° d'intervencions realitzades conjuntament amb un/a professional de salut. • N° d'alumnes participants en les intervencions. <u>Projectes per treballar sobre drogues/pantalles</u> • N° de projectes, tipologia, curs i institut en el que s'ha implantat. • N° d'alumnes participants. • Grau de satisfacció de l'alumnat. • Grau de satisfacció del professorat.

ÀREES/AGENTS IMPLICATS	Tècnic de prevenció de la Mancomunitat; Regidories de joventut; ABS; Regidories d'Educació; Centres educatius: IES i CEIPS; Regidories de Benestar/Acció Social.	SISTEMA D'INFORMACIÓ	Memòria anual. <u>Activitats a IES i a CEIPS</u> Enquestes de valoració de les activitats per part de l'alumnat. Enquestes de valoració del professorat sobre les activitats i valoració qualitativa. <u>Salut i escola</u> Registre de l'activitat. Valoració del professorat i dels i les professionals de salut implicades. <u>PIDCES</u> Registres de Joventut sobre les intervencions.

5. Implicar a les famílies en la prevenció del consum de substàncies i d'abusos de pantalles.			
LÍNIES D'ACTUACIÓ	- Creació d'una comissió de treball encarregada de definir estratègies per garantir la implicació de les famílies. <i>(execució a curt termini)</i> - Disseny i implementació de tallers d'habilitats parentals adreçats a les famílies, de primària i secundària, que els proporcionin eines per a la prevenció del consum de substàncies i els abusos de pantalles. <i>(execució a curt termini)</i>	INDICADORS D'AVALUACIÓ	<u>Comissió de treball</u> - Comissió de treball constituïda. - Nº de reunions de la comissió de treball. - Nº d'implicats/des i perfil d'aquests/es. - Nº d'estratègies o metodologies definides per la comissió de treball. <u>Tallers d'habilitats parentals</u> - Nº de tallers realitzats. - Nº de participants als tallers. - Grau de satisfacció i utilitat de les persones assistents als tallers. - Grau de satisfacció i valoració dels i les professionals que implementen els tallers.
ÀREES/AGENTS IMPLICATS	Tècnic de Prevenció de la Mancomunitat; Regidories d'acció/benestar social; ABS; Regidories d'Educació Centres educatius Regidories de Joventut	SISTEMA D'INFORMACIÓ	Actes de les reunions de la comissió de treball. Memòria anual. Registres de les accions formatives adreçades a famílies.

6. Incrementar els factors de protecció relacionats amb el lleure i oci.			
LÍNIES D'ACTUACIÓ	Millorar la difusió d'informació sobre l'oferta d'activitats de lleure i oci per potenciar la participació dels i les joves. <i>(execució a mig termini)</i>	INDICADORS D'AVALUACIÓ	- Nº i tipologia d'activitats adreçades a joves. - Espais (tant físics com virtuals) on és present la informació sobre les activitats de lleure i oci que s'ofereixen. - Nº de material de difusió repartit. - Nº de joves participants a les activitats.
ÀREES/AGENTS IMPLICATS	Regidories de joventut; Regidories de comunicació;	SISTEMA D'INFORMACIÓ	Memòria anual. Registre del material difós. Memòries/registres de Joventut.

7. Impulsar el treball en medi obert			
LÍNIES D'ACTUACIÓ	- Potenciar i/o crear la figura d'educador/a de carrer als diferents municipis, que permeti un treball de proximitat amb els i les joves que passen més temps a l'espai públic. (<i>execució a mig termini; en curs a Lliçà de Vall i Lliçà d'Amunt</i>) - Disseny de projectes d'intervenció comunitària en espais públics (places, parcs...) que aconseguixin acostar a aquells joves en situacions desfavorables i/o de risc, i que comptin amb la seva participació en el disseny i la planificació per tal d'adaptar-los als seus interessos i necessitats. (<i>execució a mig termini</i>)	INDICADORS D'AVUACIÓ	<u>Educadors/es de carrer</u> - Presència, en els quatre municipis, d'un/a agent dinamitzador/a de l'espai públic. <u>Intervencions en medi obert</u> - Nº i tipus de projectes realitzats. - Nº de joves que participen en el disseny i planificació. - Nº de joves participants en les activitats dels projectes. - Grau de satisfacció i valoració dels i les joves. - Grau de satisfacció i valoració dels i les professionals.
ÀREES/AGENTS IMPLICATS	Tècnic de Prevenció de la Mancomunitat. Regidories de Joventut; d'Acció/Benestar Social...	SISTEMA D'INFORMACIÓ	Memòria anual. Registres i informes de les intervencions realitzades (registres de Joventut i de Serveis Socials).

8. Promoure canvis culturals envers el consum de substàncies, fent-ne incidència en la seva normalització social.			
LÍNIES D'ACTUACIÓ	- Impulsar campanyes de sensibilització i prevenció del consum d'alcohol i cànnabis, adreçades a la població general, que poden incloure: - Programació d'activitats d'interès cultural (com exposicions, cinefòrums, xerrades, teatre...) que afavoreixin la reflexió crítica al voltant del consum de substàncies, així com també al voltant dels usos de pantalles. - Continuar amb la celebració dels dies Mundials (alcohol, tabac,...) en conjunt amb altres àmbits municipals, garantint la seva presència en els diferents espais comunitaris. (execució a curt termini) - Involucrar el sector de l'Hosteleria i comerços privats en les campanyes de prevenció i sensibilització del consum d'alcohol. (mig/llarg termini)	INDICADORS D'AVALUACIÓ	<u>Campanyes de sensibilització i prevenció</u> - Nº de campanyes realitzades. - Agents implicats en les campanyes. - Nº i tipus de material distribuït. - Nº i tipus d'activitats programades al voltant del consum de substàncies i els usos de pantalles. - Nº de participants en les activitats. - Presència de material de sensibilització en els dies mundials en diferents espais. - Activitats comunitàries realitzades en el marc dels dies mundials.
ÀREES/AGENTS IMPLICATS	Tècnic de Prevenció de la Mancomunitat Entitats/associacions locals (esportives, culturals, juvenils...) ABS Regidories de Joventut, Cultura, Benestar, Acció Social, Comerç, Consum...	SISTEMA D'INFORMACIÓ	Memòria anual. Registres de les campanyes i del material.

9. Mantenir i reforçar l'acció preventiva i de reducció de riscos en l'àmbit de l'oci nocturn i contextos festius.			
LÍNIES D'ACTUACIÓ	- Mantenir les paradetes de reducció de riscos del PPD en les Festes Majors, reforçant-les amb la presència d'altres agents socials del territori (personal de joventut/salut) i dels agents de salut jove quan aquests estiguin disponibles. <i>(en curs)</i> - Disseny i implementació d'intervencions de reducció de riscos en els contextos públics de consum d'alcohol (botellot) que es donen a Festes Majors i/o altres esdeveniments, adreçades a disminuir les problemàtiques associades (intoxicacions etíliques, conflictes amb el veïnat per la brossa o el soroll...). <i>(execució a curt termini/en curs a Bigues i Riells)</i> - Prevenició de les violències sexuals i d'agressions sexistes en els espais d'oci nocturn. <i>(continuitat)</i>	INDICADORS D'AVALUACIÓ	<u>Estands de reducció de riscos</u> - Presència de l'estand en les festes majors dels quatre municipis. - Nº i perfil de persones que s'encarreguen d'atendre l'estand. - Nº d'agents joves de salut implicats/des. - Nº de joves assessorats/des. - Nº de material informatiu repartit. <u>Intervencions en medi obert</u> - Nº i tipus d'intervencions realitzades en cada municipi. - Nº i perfil de les persones participants en la intervenció. - Nº d'agents joves de salut implicats/des. - Nº de material de reducció de riscos repartit. - Valoració dels i les professionals. <u>Prevenició i sensibilització de violències sexuals</u> - Punts liles en els espais de Festes majors dels municipis. - Protocol d'agressions sexistes en Festes Majors implementat. - Nº de material informatiu repartit. - Nº de joves assessorats/des.
ÀREES/AGENTS IMPLICATS	Tècnic de Prevenció de la Mancomunitat; Regidories de Joventut, Cultura, Benestar/Acció Social, ABS; Associacions i entitats dels municipis; Agents joves de salut.	SISTEMA D'INFORMACIÓ	Memòria anual. Registres de les intervencions en medi obert. Informes i registres dels estands. Informes i registres dels punts lila.

EIX 3 – ATENCIÓ I ASSESSORAMENT

10. Potenciar les deteccions, l'atenció i les derivacions a serveis i recursos especialitzats, en cas que sigui pertinent, de les persones que fan un ús problemàtic de substàncies.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	• Manteniment de l'aplicació dels programes de cribratge en l'àrea bàsica de salut: Beveu menys i acompanyament per la deshabituació del tabac. <i>(en curs)</i> • Establiment d'un circuit que permeti la millora i agilització dels mecanismes i procediments de derivació i seguiment entre els recursos locals i els recursos de la Xarxa D'atenció a Drogodependències, amb especial èmfasi amb les derivacions entre ABS/Serveis Socials i el CAS de Granollers. <i>(execució a curt termini)</i> • Establir una via de coordinació amb el centre SPOTT de Mollet per la derivació de casos de menors. <i>(execució a curt termini)</i> • Unificació i implementació dels protocols d'intervenció per detecció de consums i de tinença, en l'àmbit dels cinc instituts de la Vall del Tenes. <i>(execució a curt termini)</i> • Continuar amb l'aplicació del protocol de mesures educatives alternatives a la sanció administrativa per consum a la via pública de menors (PASA). <i>(en curs)</i>	INDICADORS D'AVALUACIÓ <u>ABS</u> • N° de cribratges a ABS. • N° d'orientacions realitzades. • N° de demandes de tractament de deshabituació de tabac. • N° de demandes de demandes de tractament per consum d'alcohol. • N° de derivacions a recursos especialitzats. <u>Mecanismes de derivació</u> • Protocol de derivació entre Serveis Socials, ABS i el CAS de Granollers . • N° de derivacions realitzades al CAS de Granollers. • Grau de satisfacció amb el protocol. <u>Centre SPOTT Mollet</u> • Reunions de coordinació amb referents del centre. • Circuit de derivació amb el centre SPOTT de Mollet. • N° de derivacions de menors al centre. <u>Centres educatius</u> • Protocol únic implementat als cinc IES de la Vall del Tenes • N° de casos detectats i n° de casos derivats. • Grau de satisfacció amb el protocol. <u>PASA</u> • N° de menors i de famílies participants al programa. • N° de menors que completen el programa. • Grau de satisfacció, utilitat i adequació.

ÀREES/AGENTS IMPLICATS	Tècnic de Prevenció de la Mancomunitat; Regidories de Benestar/Acció Social; ABS; CAS Granollers; Centre SPOTT Mollet; Centres educatius; Policia Local; Mossos d'Esquadra;	SISTEMA D'INFORMACIÓ	Memòria anual. Registres ABS. Registres dels Centres educatius en relació a l'aplicació del protocol). Registres de Serveis Socials (derivacions a recursos) Registres dels PASA.

11. Referenciar el Pla entre tots i totes les professionals de la Vall del Tenes en matèria d'atenció i intervenció en cas de consum de substàncies.
12. Dotar tots i totes les professionals que treballen en l'àmbit de les drogues i/o addiccions a pantalles de la informació sobre els recursos disponibles al territori.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	• Creació i/o difusió de material d'informació respecte tots els àmbits d'actuació del Pla, dels programes que es duen a terme i dels serveis que ofereix. <i>(execució a curt termini)</i> • Creació i difusió entre la xarxa de professionals d'un mapa de recursos i de serveis disponibles al territori, tant públics com privats, d'atenció a les drogodependències i problemàtiques associades als usos de pantalles. <i>(execució a mig termini)</i>	INDICADORS D'AVALUACIÓ	• Material de difusió del pla adreçat a professionals creat i/o distribuït. • Espais municipals, entitats o altres espais professionals on és present la informació sobre el Pla. • Mapa de recursos creat i àrees municipals/espais professionals on és present la informació sobre el Pla.
ÀREES/AGENTS IMPLICATS	Tècnic de Prevenció de la Mancomunitat; ABS; Regidories de Benestar/Acció Social; Taula de Salut Mental del Vallès Oriental.	SISTEMA D'INFORMACIÓ	Memòria anual. Registre del material creat i/o difós.

13. Oferir informació i assessorament a famílies, joves i població en general respecte del consum de substàncies.			
LÍNIES D'ACTUACIÓ	- Creació i/o difusió de material de sensibilització i d'informació adreçat a les famílies sobre els recursos disponibles en atenció al consum de substàncies i usos abusius de pantalles. <i>(execució mig termini)</i> - Creació d'un espai d'assessorament fixe de referència per a la consulta de qüestions relacionades amb el consum, al CAP de la Vall del Tenes, amb una periodicitat quinzenal. <i>(execució a curt termini)</i> - Recerca legal per explorar els possibles canals de comunicació directes i el servei que es podria oferir en termes d'assessorament per menors, joves i població en general. <i>(Execució a curt termini)</i>	INDICADORS D'AVALUACIÓ	<u>Material per famílies</u> - Nº i tipus de material creat i/o distribuït. - Espais/equipaments municipals on és present el material per la seva difusió. <u>Espai d'assessorament</u> - Nº de dies de presència al CAP per l'assessorament. - Nº de primeres visites. - Nº de visites de seguiment. - Nº de derivacions a altres recursos. <u>Recerca respecte el servei d'assessorament</u> - Propostes d'atenció i d'assessorament directe que es poden dur a terme legalment. - Posada en marxa del Servei d'Assessorament.
ÀREES/AGENTS IMPLICATS	Tècnic de Prevenció de la Mancomunitat; Regidories de Benestar/Acció Social; ABS	SISTEMA D'INFORMACIÓ	Memòria anual. Registre del material creat i/o difós. Registre i informe d'activitat de l'Espai d'assessorament familiar. Registre del Servei d'Assessorament.

14. Garantir una assistència integral a les necessitats d'aquelles persones que conviuen amb altres problemàtiques de salut mental a més a més d'alguna relacionada amb el consum de substàncies.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	Definició del circuit de derivació i seguiment entre Serveis Socials, Àrea Bàsica de Salut, CSMA i CSMIJ. <i>(execució a curt termini)</i>	INDICADORS D'AVALUACIÓ	- Existència de protocol de derivació i seguiment entre els recursos locals i supra-locales que formen part de la xarxa d'atenció a la salut mental: Serveis Socials, ABS, CSMA, CSMIJ. - Nº de derivacions realitzades. - Satisfacció dels i les professionals amb el funcionament i la utilitat del protocol de derivació.
ÀREES/AGENTS IMPLICATS	ABS Regidories de Benestar/Acció social CSMA, CSMIJ, Taula de Salut Mental del Vallès Oriental,	SISTEMA D'INFORMACIÓ	Memorial anual. Protocol de derivació i seguiment. Registres de derivacions d'ABS i de Serveis Socials i informes de valoració dels i les professionals amb el funcionament del circuit.

EIX 4 – FORMACIÓ

15. Proporcionar informació i formació als i les agents socials que incideixen d'alguna manera en detecció, prevenció, intervenció o assessorament en casos de consum de substàncies o usos abusius de pantalles.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	- Formacions als professionals de la xarxa d'atenció sociosanitària (ABS i Serveis Socials), professionals de l'àmbit educatiu (personal docent) i altres agents educatius del lleure (dinamitzadors/es espais joves) per a la detecció i l'abordatge dels consums i dels usos abusius de pantalles. Aquestes formacions han de contemplar la perspectiva de gènere. <i>(execució a curt termini)</i> - Facilitar a les entitats que participen en l'organització de les Festes Majors, sobretot a les que gestionen les barres, la formació adient en matèria de dispensació responsable de begudes alcohòliques i gestió de riscos associats. <i>(execució a mig termini)</i> - Mantenir les sessions formatives en matèria de prevenció que es duen a terme als cursos de pre-monitors i monitors de lleure. <i>(en curs)</i>	<u>Formacions als i les professionals</u> - Nº d'activitats formatives realitzades. - Nº d'assistents a les formacions i perfil professional. - Grau de satisfacció dels i les assistents a les formacions; grau d'aplicabilitat per la seva tasca professional. <u>Formacions a entitats</u> - Nº de formacions en dispensació responsable d'alcohol. - Nº de participants en les formacions. - Grau de satisfacció amb la formació rebuda. <u>Formacions a pre-monitors i monitors</u> - Nº de sessions impartides en matèria de prevenció en el marc dels cursos de pre-monitors i monitors. - Nº de participants a les formacions. - Grau de satisfacció.
ÀREES/AGENTS IMPLICATS	Tècnic de Prevenció de la Mancomunitat; Professionals de l'àmbit educatiu ABS professionals de Serveis Socials; Regidories de joventut; Participació... Policia local; Entitats i colles dels municipis.	SISTEMA D'INFORMACIÓ Memòria anual. Registre de les formacions realitzades: a professionals, entitats i a pre-monitors i monitors. Enquestes d'avaluació i de satisfacció dels assistents a les formacions.

16. Formació d'agents de salut joves per a facilitar l'acció preventiva realitzada dintre del grup d'iguals.			
LÍNIES D'ACTUACIÓ	Impulsar cursos de formació d'agents de salut joves. (<i>execució a curt termini</i>)	INDICADORS D'AVALUACIÓ	- Nº de cursos de formació impartits. - Nº de participants al curs. - Nº d'agents de salut joves finalment formats/des. - Grau de satisfacció, compromís i participació en la formació. - Nº d'activitats en les que participen els i les agents de salut joves.
ÀREES/AGENTS IMPLICATS	Tècnic de Prevenció de la Mancomunitat; Regidories de Joventut i Esports; ABS; Entitats o associacions juvenils/de lleure/esportives dels municipis.	SISTEMA D'INFORMACIÓ	Memòria anual. Registre de les formacions realitzades. Registre de la participació dels i les agents en activitats. Enquestes d'avaluació i de satisfacció amb les formacions.

EIX 5 – INVESTIGACIÓ I CONEIXEMENT

17. Disposar d'informació real i actualitzada sobre el consum de substàncies al territori que permeti adaptar les actuacions preventives.			
LINIES D'ACTUACIÓ	- Enquesta escolar periòdica que permeti recollir les prevalences de consums de substàncies i informació sobre els hàbits d'usos de pantalles. <i>(execució a llarg termini)</i> - Sistema d'indicadors, segregats per gènere i substància, que permeti recollir sistemàticament dades respecte les persones ateses o intervingudes per consums de substàncies a Serveis Socials, ABS, policia local i centres educatius. <i>(execució a mig termini)</i>	INDICADORS D'AVALUACIÓ	- Definida la temporalització de l'enquesta. - Nº d'Instituts de la Vall del Tenes en els que s'implementen les enquestes. - Nº d'enquestes realitzades a la finalització del pla i període. - Resultats i anàlisi de les dades recollides. - Sistema d'indicadors establert: Nº i tipus de dades recollides a Serveis Socials, ABS, policia local i centres educatius.
ÀREES/AGENTS IMPLICATS	Tècnic de Prevenció de la Mancomunitat; Referents dels IES; ABS; Policia local;	SISTEMA D'INFORMACIÓ	Memòria anual. Informes d'anàlisi de les dades de les enquestes. Registres dels IES, Policia Local, Àrea Bàsica de Salut i Serveis Socials. Quadre de comandament.

AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA

La finalitat dels processos d'avaluació i de seguiment és la de donar resposta a un conjunt de preguntes entorn la definició, el desenvolupament i els resultats que té una actuació, amb la finalitat de conèixer, en relació a aquesta, si s'adapta als criteris de rellevància, utilitat, eficàcia, i eficiència en la consecució dels objectius plantejats.

El Pla de Prevenció de Drogodependències de la Vall del Tenes es dotarà dels mecanismes de seguiment i avaluació pertinents per tal de garantir que s'estan assolint aquests objectius, per detectar millores a realitzar i per adequar, si escau, les actuacions a implementar a noves necessitats i realitats emergents al territori.

La metodologia a partir de la qual es donarà resposta a aquesta tasca avaluativa consistirà en:

- **Quadre de comandament:** es tracta d'un instrument que recull de forma sintètica i sistematitzada aquella informació rellevant sobre la gestió, l'execució d'actuacions i l'assoliment dels objectius del pla, en base a l'existència d'un conjunt d'indicadors definits prèviament. Ha de permetre l'obtenció de dades (en referència a l'execució i als resultats) que permetin fer un anàlisi per valorar el grau de consecució dels objectius plantejats. En coherència amb l'aplicació de la perspectiva de gènere a tot el pla cal que tots els indicadors es puguin consultar desagregats per gènere, per poder-ne realitzar l'anàlisi corresponent.
- **Informació qualitativa** que complementarà els indicadors quantitatius. Aquest tipus d'informació, que provindrà dels i les professionals i d'altres agents implicades en el pla, permetrà realitzar una interpretació dels indicadors i recollir les seves percepcions i valoracions, així com les propostes de millora i de reorientació del pla.

Es preveuen tres moments o nivells en el seguiment i l'avaluació del pla.

- Abans de la posada en marxa d'aquest: **avaluació del disseny i planificació**, per tal de comprovar que el pla s'ajusta a la realitat detectada en el diagnòstic, és coherent amb els principis que guien la intervenció en matèria de prevenció, manté igualment una coherència interna entre totes les seves parts, i és avaluable.
- Durant l'execució (**avaluació de procés i qualitat**): aquesta avaluació té com a finalitat valorar el desenvolupament de les accions i garantir-ne el seu seguiment, per reorientar-les i/o corregir-les en cas de ser necessari. Es farà de forma continuada, a partir de la recollida dels indicadors (numèrics o qualitius) previstos per a cada acció al llarg de la implementació d'aquestes i la valoració del seu resultat.
- En la finalització del pla (**avaluació dels resultat**): es realitzarà una valoració global de tot el període d'implementació del pla, a partir de les memòries d'avaluació anuals, i d'acord amb l'acompliment dels objectius marcats. Implicarà una reflexió general per part del grup

motor, comissió tècnica i comissió política al voltant de l'èxit del pla, i les aportacions necessàries per l'elaboració del pla següent en base a una avaluació dels eixos, objectius i accions.

ESPAIS PEL SEGUIMENT I L'AVALUACIÓ DEL PLA

Comissió política

Amb una periodicitat anual, estarà formada pels representants polítics que es designin de cada municipi. En aquesta trobada, en termes d'avaluació, seran tasques de la comissió política:

- Analitzar l'execució del pla a partir del resum dels indicadors actualitzats i de la memòria anual.
- Realitzar una estimació sobre els possibles punts febles, aspectes de millora, o altres recomanacions adients.
- Aprovació, si escau, del pla anual de treball.

Comissió tècnica

Es reunirà mínim dos cops a l'any per garantir el seguiment del desenvolupament del pla. En aquestes reunions és l'encarregada de:

- Fer el seguiment de les actuacions executades en el marc del pla de treball anual.
- Anàlisi de les dades disponibles (indicadors i altres registres) i aportacions clau en el marc de cada àmbit d'intervenció.
- Valoració qualitativa dels i les professionals integrants de la comissió respecte l'execució i implementació del pla.
- Incorporació de millores o ajustos tant als plans anuals com als instruments de desplegament del pla, en base als dos punts anteriors.

PRODUCTES DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ

Pla anual d'objectius

Es tracta d'un instrument de gestió a curt termini, d'implementació anual, que té com a finalitat operativitzar els objectius d'acord amb les propostes de priorització consensuades entre el grup motor, la comissió tècnica i la comissió política. Aquest pla conté un conjunt d'accions organitzades i calendaritzades, que diferents actors/es participants han de dur a terme amb la finalitat d'assolir els objectius anuals.

Memòries anuals

A la finalització del període anual d'implementació del pla de treball s'elaborarà una memòria on es recullin totes les activitats dutes a terme en el marc d'execució d'aquest i la informació relacionada. Inclourà les dades agregades sobre l'execució de les accions i els resultats aconseguits i sobre el

desenvolupament del Pla, una interpretació dels indicadors, i un apartat amb recomanacions finals. Suposa una valoració genèrica del nivell d'assoliment d'objectius del pla en la seva edició anual, que ha de permetre valorar la necessitat d'introduir modificacions, ajustaments o canvis en les prioritats en funció de les dificultats detectades.

El grup motor serà l'encarregat de l'elaboració de la memòria, que haurà de presentar-se tant a la comissió tècnica com a la comissió política. Aquestes dues comissions faran les valoracions i aportacions pertinents, que seran incloses a la memòria.

Quadre de comandament

Aquest quadre s'elaborarà amb una periodicitat semestral. Es tracta d'un instrument de registre i presentació dels indicadors recollits a cada acció. Inclou:

- Indicadors de dades descriptives de les activitats executades en el període.
- Indicadors de procés i de resultat en referència a les accions i a la consecució dels objectius del Pla.
- Grau de resposta als objectius i accions contemplats en els diferents eixos d'actuació del Pla.

PLA D'ACCIÓ ANUAL 2019

	OBJECTIUS	LÍNIA D'ACTUACIÓ	INDICADORS DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ	ESTÀNDARD A ASSOLIR	ASSOLIT 1R SEMESTRE	ASSOLIT 2N SEMESTRE
EIX 1 – COORDINACIÓ, PLANIFICACIÓ I DIFUSIÓ	Continuar amb la feina preventiva, garantint el treball en xarxa i la feina coordinada entre tots i totes les agents que intervenen en l'àmbit de les drogues.	Creació del Grup Motor del Pla.	Nº de reunions anuals. Assistents a les reunions.	2 reunions Assistència de les 4 referents municipals.		
		Creació de la comissió tècnica del pla.	Nº de reunions anuals. Nº d'assistents a les reunions.	2 reunions Grau de representació i assistència de tècnics de cada municipi.		
		Creació del consell polític del pla.	Nº de reunions anuals. Nº d'assistents a les reunions.	2 reunions Representació dels/les 4 responsables polítics a les reunions		
	Assolir una estratègia comunitària en l'abordatge del consum de substàncies, els usos addictius de pantalles i la promoció d'hàbits saludables.	Elaboració i/o difusió en tots els àmbits municipals de material informatiu sobre el Pla.	Espais de difusió del material. Nou material elaborat.	Present a més de 3 espais. Segons necessitat.		
		Habilitar un espai a totes les pàgines web municipals pel pla	Nº de webs amb presència visible del pla.	Present a les 4 pàgines web municipals.		

		Difusió de la posada en marxa del pla via els canals propis del PPD: xarxes socials, pàgina Web.	Nº posts/publicacions al Twitter, FB i altres canals de difusió propis del PPD.	2 publicacions en cada canal.		
		Coordinació amb les àrees de comunicació municipals per garantir una correcta difusió de les activitats que es duen a terme en el marc del Pla.	Nº de notícies a les 4 pàgines web municipals relacionades amb activitats/continguts del PPD.	1 noticia trimestral.		
		Coordinació amb els mitjans de comunicació locals (televisió, ràdio, premsa) per donar visibilitat i difusió a les activitats que es duen a terme en el marc del Pla.	Nº de notícies als mitjans de comunicació locals relacionats amb les activitats/continguts del PPD.	1 noticia trimestral.		

OBJECTIUS		LÍNIA D'ACTUACIÓ	INDICADORS DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ	ESTÀNDARD A ASSOLIR	ASSOLIT 1R SEMESTRE	ASSOLIT 2N SEMESTRE
EIX 2 – PREVENCIÓ I REDUCCIÓ DE RISCOS	Proporcionar a l'alumnat escolaritzat a la Vall del Tenes l'accés a la informació sobre el consum de substàncies i usos de pantalles, que els hi permeti gestionar la seva relació amb aquestes.	Manteniment de la tasca preventiva que es realitza en els instituts.	Nº de tallers realitzats. Nº d'alumnes participants als tallers. Valoració de les activitats.	Mínim d'un taller per curs Nº d'alumnes participants als tallers. Nota mitjana de valoració global dels tallers/activitats per part de l'alumnat de 7,5 punts.		
		Reforç de les activitats preventives en educació primària.	Nº de tallers realitzats en centres d'educació primària. Nº d'alumnes participants als tallers. Valoració de les activitats.	Nº de tallers Nº d'alumnes participants als tallers. Nota mitjana de valoració global dels tallers/activitats per part del professorat de 7,5 punts.		
		Implementació del programa Salut i Escola en els cinc instituts de la Vall del Tenes.	Periodicitat d'atenció de la referent de Salut i Escola a cada institut. Nº de consultes presencials ateses en relació al consum de substàncies.	Presència 1 cop al mes de l'infermer/a de Salut i Escola en cada institut de la Vall del Tenes. Nº de consultes presencials ateses en relació al consum de substàncies.		

EIX 2 – PREVENCIÓ I REDUCCIÓ DE RISCOS			Nº de consultes rebudes per e-mail en relació al consum de substàncies.	Nº de consultes presencials ateses en relació al consum de substàncies.		
		Continuar amb les activitats de sensibilització i prevenció que amb els PIDCES.	Nº d'intervencions realitzades en les hores del pati. Nº d'intervencions realitzades conjuntament amb un/a professional de salut. Nº d'alumnes participants en les intervencions.	Mínim 2 activitats realitzades de forma conjunta entre professionals de joventut i professionals de l'ABS. Nº d'alumnes participants en les intervencions.		
	Implicar a les famílies en la prevenció del consum de substàncies i d'abusos de pantalles.	Creació d'una comissió de treball encarregada de definir estratègies per garantir la implicació de les famílies	Comissió de treball constituïda. Nº d'implicats/des i perfil d'aquests/es. Nº de reunions. Nº d'estratègies o metodologies definides.	Comissió de treball constituïda. 1 representant de cara àrea rellevant implicada 3 reunions. 1 estratègia definida.		

	Impulsar el treball en medi obert	Potenciar i/o crear la figura d'educador/a de carrer als diferents municipis. Disseny de projectes d'intervenció comunitària en espais públics.	Presència, en els quatre municipis, d'un/a agent dinamitzador/a de l'espai públic. Nº i tipus de projectes realitzats.	1 dinamitzador/a o educador/a de carrer a cada municipi. 1 projecte d'intervenció comunitària a cada municipi.		
	Mantenir i reforçar l'acció preventiva i de reducció de riscos en l'àmbit de l'oci nocturn i contextos festius.	Mantenir les paradetes de reducció de riscos del PPD en les Festes Majors, reforçant-les amb la presència d'altres agents socials del territori	Presència de l'estand en les festes majors dels quatre municipis. Nº i perfil de persones que s'encarreguen d'atendre l'estand.	4 estands (un per municipi). Professionals de joventut i/o ABS presents en els estands mínim un dia.		

	OBJECTIUS	LÍNIA D'ACTUACIÓ	INDICADORS DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ	ESTÀNDARD A ASSOLIR	ASSOLIT 1R SEMESTRE	ASSOLIT 2N SEMESTRE
EIX 3 – ATENCIÓ I ASSESSORAMENT	Potenciar les deteccions, l'atenció i les derivacions a serveis i recursos especialitzats, en cas que sigui pertinent, de les persones que fan un consum problemàtic de	Establiment d'un circuit entre els recursos locals i els recursos de la Xarxa D'atenció a Drogodependències.	Protocol de derivació. Nº de derivacions.	Creació i presentació del protocol. 5 derivacions.		

	substàncies.	Establir una via de coordinació amb el centre SPOTT de Mollet per la derivació de casos de menors.	Nº de reunions de coordinació. Nº de derivacions.	2 reunions. 5 derivacions.		
	Referenciar el Pla entre tots i totes les professionals de la Vall del Tenes en matèria d'atenció i intervenció en cas de consum de substàncies.	Creació i/o difusió de material d'informació (díptics) respecte tots els àmbits d'actuació del Pla, dels programes que es duen a terme i dels serveis que ofereix.	Material de difusió del pla (díptics) adreçat a professionals creat i/o distribuït. Espais on és present la informació sobre el Pla.	400 díptics creats/distribuïts. Cobertura d'un 80% dels espais municipals.		
	Oferir informació i assessorament a famílies, joves i població en general respecte del consum de substàncies	Recerca legal per explorar el servei de consulta que legalment es podria oferir. Creació d'un espai d'assessorament fixe quinzenal.	Nº de propostes d'atenció i d'assessorament directe que es poden dur a terme legalment. Nº de dies de presència al CAP per l'assessorament.	2 propostes 20 dies d'assessorament al CAP oferts.		
	Garantir una assistència integral a les necessitats d'aquelles persones que presenten altres problemàtiques de salut mental a més a més d'alguna relacionada amb el consum de substàncies.	Definició del circuit de derivació entre Serveis Socials, Àrea Bàsica de Salut, CSMA i CSMIJ.	Existència de protocol de derivació.	1 document de protocol. Presentació del protocol al circuit de professionals.		

EIX 4 – FORMACIÓ	OBJECTIUS	LÍNIA D'ACTUACIÓ	INDICADORS DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ	ESTÀNDARD A ASSOLIR	ASSOLIT 1R SEMESTRE	ASSOLIT 2N SEMESTRE
	Proporcionar informació i formació als i les agents socials.	Formacions als professionals. Facilitar a les entitats/associacions la formació adient en matèria de dispensació responsable de begudes alcohòliques i gestió de riscos associats.	Nº de formacions a professionals. Nº de formacions a entitats/associacions.	2 formacions a professionals. 2 formacions a entitats/associacions. Nota mitjana de valoració global de la formació de 7,5 punts.		
	Formació d'agents de salut joves per a facilitar l'acció preventiva realitzada entre el grup d'iguals.	Impulsar cursos de formació d'agents de salut joves.	Nº de cursos de formació impartits. Nº de participants al curs. Nº d'agents de salut joves formats/des. Grau de satisfacció, compromís i participació en la formació. Nº d'activitats en les que participen els i les agents de salut joves.	1 curs. 10 participants. 5 agents joves de salut formats/des Nota mitjana de valoració global de la formació de 7,5 punts. Participació dels joves en 1 activitat.		